

[Dezvoltarea capacității de advocacy a ONG-urilor în politicile fiscale și bugetare](#)

Proiect derulat de asociația Funky Citizens cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021; pentru mai multe informații accesați www.eeagrants.org.

„Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă”

CUPRINS

CUPRINS

INTRODUCERE

PNRR - prezentare generală

Analiza procesului legislativ și a execuțiilor bugetare

Pilonul I: Tranziția verde

Componenta 1 - Managementul apei

Componenta 2 - Păduri și protejarea biodiversității

Componenta 3 - Managementul deșeurilor

Componenta 4 - Transport sustenabil

Componenta 5 - Valul renovării

Componenta 6 - Energie

Pilonul II: Transformare digitală

Componenta 7 - Transformare digitală

Pilonul III: Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii

Componenta 8 - Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii

Componenta 9 - Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare

Pilonul IV: Coeziune socială și teritorială

Componenta 10 - Fondul local

Componenta 11 - Turism și cultură

Pilonul V: Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională

Componenta 12 - Sănătate

Componenta 13 - Reforme sociale

Componenta 14 - Bună guvernare

Pilonul VI: Politici pentru noua generație

Componenta 15 - Educație

„Previziuni” pentru 2023 și 2024

Concluzii

Planul Național de Redresare și Reziliență. Analiza bugetului și a activității parlamentare

INTRODUCERE

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) reprezintă o inițiativă a Uniunii Europene, de a ajuta țările membre să se recupereze după criza cauzată de COVID-19. [Planul](#) adoptat pentru România a fost aprobat de Consiliul UE la data de 28 octombrie 2021. Obiectivele propuse trebuie atinse până la finalul anului 2026, urmând un calendar detaliat pe ani și trimestre. Bugetul total al PNRR este de 29,2 miliarde de euro, dintre care sub jumătate (14,2 miliarde) reprezintă finanțări nerambursabile, iar 14,9 împrumuturi.

Planul trebuie implementat până în 2026 (la fel ca în toate celelalte state membre). Pe lângă acest termen limită, ceea ce e diferit în PNRR față de fondurile europene „clasice” este faptul că dacă un obiectiv sau un jalon nu este îndeplinit în termenul limită, atunci nu se pot transmite cereri de plată către Comisia Europeană și atunci întreg procesul de implementare se poate bloca (și banii se pot pierde definitiv).

PNRR este alcătuit din reforme și investiții. Unele reforme necesită modificări în legislația existentă sau noi propuneri legislative, pentru a putea fi implementate. Astfel, anul acesta am decis ca tradiționala analiză a activității parlamentare ([Sesiunea 1](#), [Sesiunea 2](#) și [Sesiunea 3](#)) să se bazeze pe monitorizarea reformelor legislative din Planul de Redresare și Reziliență, urmărind procesul legislativ pentru jaloanele ce trebuiau îndeplinite în 2021 și 2022. Dacă nu ești familiarizat cu activitatea Parlamentului, poți citi pe larg cum funcționează acesta și care este procesul legislativ parlamentar [aici](#).

Pentru început, și pentru a înțelege mai bine contextul legislativ în care s-au dezvoltat proiectele analizate în următoarele pagini, vom descrie scurt peisajul general al legislativului în ultimii ani. În 2022 au fost înregistrate la Camera Deputaților 794 de

---

Proiect derulat de:

---

proiecte de lege dintre care 158, adică aproximativ 20%, au aprobat Ordonanțe de Urgență. Anul 2021 a venit cu un procent și mai mare: din 614 proiecte de lege, 23,3% (respectiv 143 de proiecte legislative) au fost inițiative care aprobau Ordonanțe de Urgență. De asemenea, în anul 2021, la Camera Deputaților 256 din cele 614 inițiative, au fost trecute prin procesul legislativ în procedură de urgență, adică peste 41%.

Vrem ca prin aceste statistici să redăm atmosfera de legiferare din Parlamentul României, de cele mai multe ori făcută pe repede înainte, cu proiecte ce intră în Comisiile Parlamentare într-o zi, iar în a doua sunt trimise, deja adoptate de plen, către a doua cameră sau către promulgare. Faptul că, în mod susținut, cel puțin 20% dintre inițiativele legislative existente aprobă Ordonanțe de Urgență arată și relația toxică dintre Parlament și Guvern. În unele cazuri urgența este desigur justificată, însă de multe ori caracterul acestor proiecte este departe de a fi urgent și OUG-urile sunt folosite doar pentru a implementa mai repede, fără a mai trece prin procesul parlamentar complet, un cadru legal care se dovedește adesea problematic. Vom observa pe parcursul acestei analize că deși Planul de Redresare și Reziliență are un calendar binecunoscut de autoritățile centrale încă din 2021, cumva caracterul de urgență al proiectelor legislative (fie ele chiar OUG-uri sau doar proiecte în procedură de urgență) nu întârzie să apară și în cazul PNRR.

Analiza de față urmărește stadiul propunerilor/ modificărilor legislative, incluse în PNRR și care au ca termen limită ultimii doi ani. PNRR merită întreaga noastră atenție, așadar considerăm că Parlamentul este cadrul optim de legiferare. Modificările cadrului legislativ, cu scopul de a satisface angajamentele din PNRR, trebuie să se desfășoare cât mai transparent, cu aportul tuturor factorilor de decizie. Intenția noastră a fost aceea de a vedea dacă utilizarea disproporționată și nejustificată a Ordonanțelor de Urgență de Guvern, lucru pe care l-am remarcat în trecut, este o realitate și în ceea ce privește PNRR-ul. Altfel spus, am urmărit dacă unele dintre aceste modificări sunt făcute de urgență, apelând la procedura simplă a OUG-urilor, pentru a bifa ceva ca realizat, în loc

de a avea un calendar organic, planificat cu atenție, care pune în centrul procesului de legiferare Parlamentul.

Cele mai multe jaloane și ținte intră în responsabilitățile Guvernului, ale unor instituții subordonate și altor agenții, însă există destule reforme esențiale pe care Parlamentul a trebuit și va mai trebui să le implementeze. Pentru anul în curs, cât și pentru 2024, vom sta de asemenea cu ochii pe activitatea parlamentarilor. Majoritatea jaloanelor și țintelor ce au ca termen limită următorii doi ani necesită o perioadă îndelungată de implementare, astfel că merită menționate. Anul 2024 este cu atât mai important, fiind anul cu cele mai multe runde de alegeri din istoria României.

PNRR - prezentare generală

Planul Național de Redresare și Reziliență acoperă 6 piloni, care se împart într-un număr total de 15 componente principale, fiecare dintre acestea cuprinzând reforme și investiții. Atât reformele, cât și investițiile, sunt împărțite și implementate pe baza unor jaloane și/sau ținte, care cuprind atât indicatori de performanță, cât și un calendar orientativ pentru îndeplinirea acestora. Astfel, PNRR este structurat după cum urmează:

1. Tranziția verde (pilon)

- C1. Managementul apei
- C2. Păduri și protecția biodiversității
- C3. Managementul deșeurilor
- C4. Transport sustenabil
- C5. Valul Renovării
- C6. Energie

2. Transformare digitală

- C7. Transformare digitală

3. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii

- C8. Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii
- C9. Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare

4. Coeziune socială și teritorială

- C10. Fondul Local
- C11. Turism și cultură

5. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională

- C12. Sănătate
- C13. Reforme sociale
- C14. Bună guvernanță

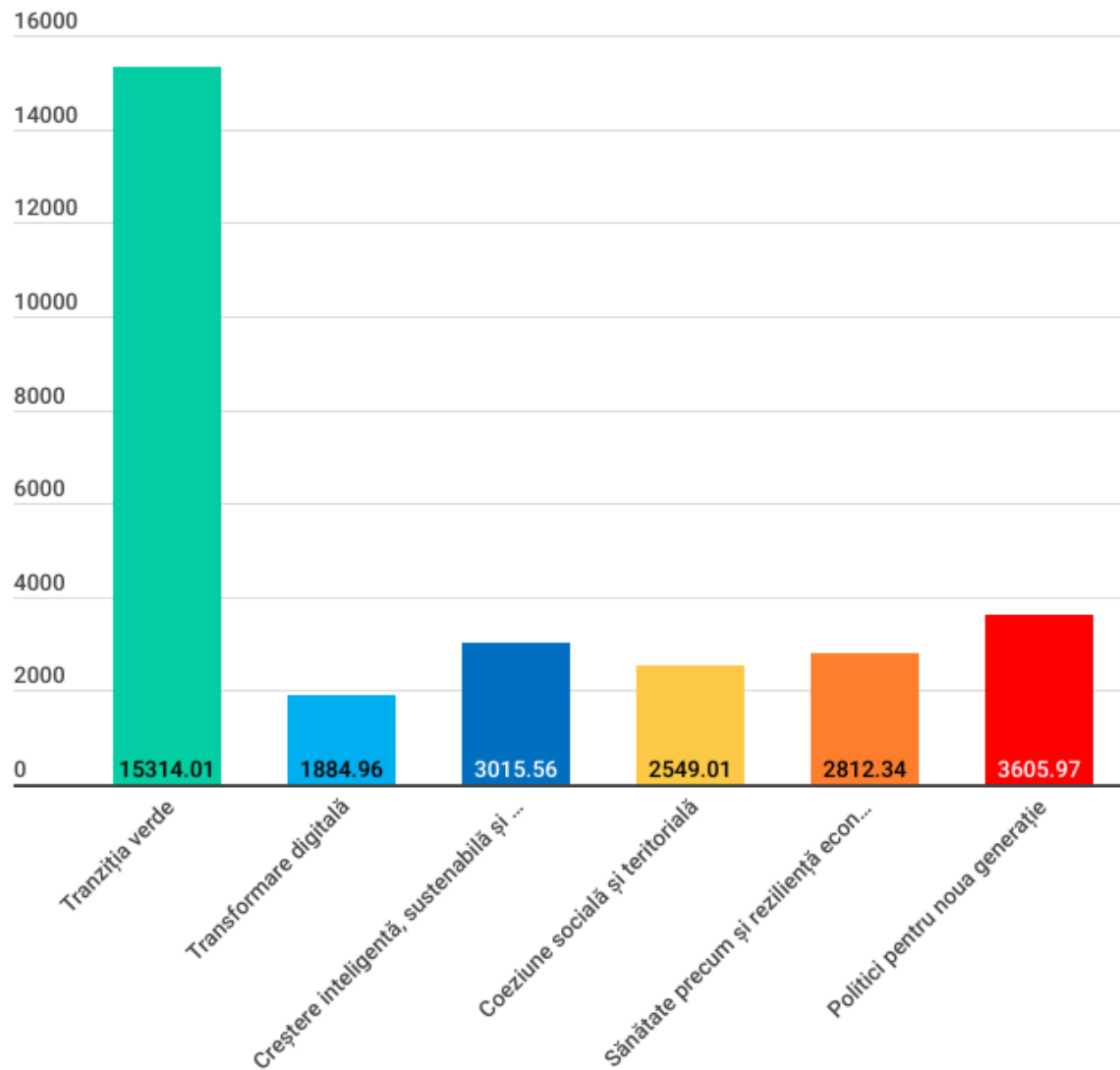
6. Politici pentru noua generație

- C15. Educație

Bugetul total al PNRR este de 29,182,000,000 euro, din care 14,2 miliarde euro

finanțări nerambursabile și 14,9 miliarde euro împrumuturi. Cea mai mare alocare este destinată pilonului 1, în procent de 52,47%. Transformarea digitală, reprezintă pilonul cu cea mai mică finanțare, respectiv 6,45 procente.

Fonduri alocate pe piloni

Sumele sunt exprimate în milioane euro

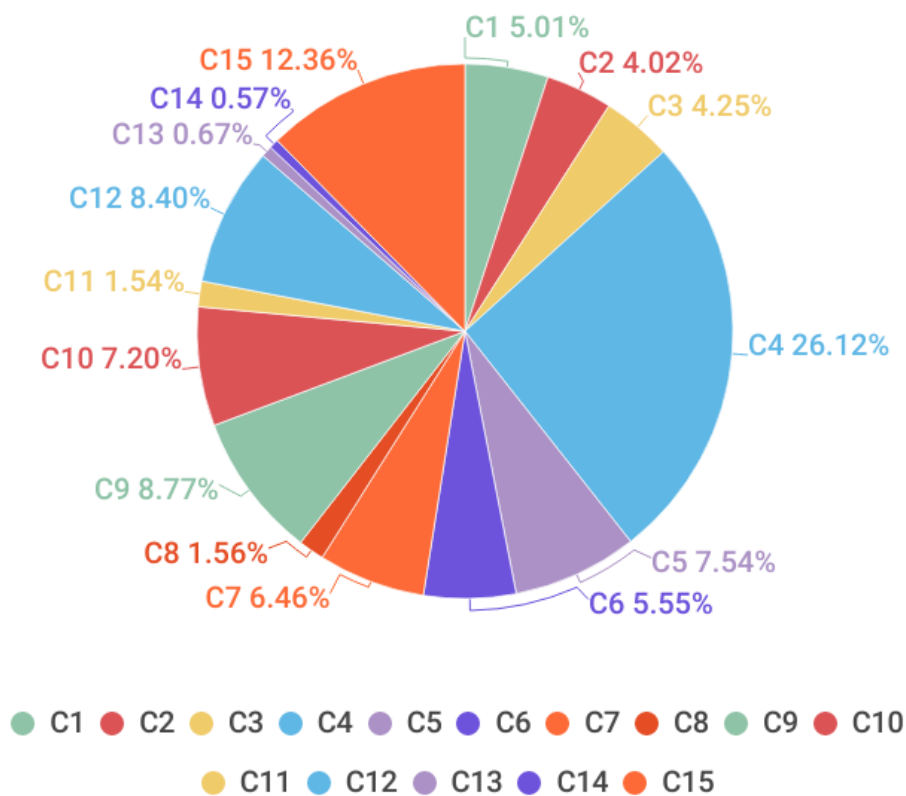
Alocarea pe componente este stabilită în funcție de dimensiunea reformelor și investițiilor ce trebuie îndeplinite. Astfel, cea mai mare sumă de bani este direcționată

Proiect derulat de:

către C4 - Transport sustenabil, investiție în valoare de 7,6 mld euro. Pe locul 2, cu o finanțare de 3,6 mld euro se află componenta 15 - *Educație*, aferentă celui de-al șaselea pilon. Cele mai mici procente sunt reprezentate de C14 - *Bună guvernanță* (0,57%, respectiv 165 milioane euro) și C13 - *Reforme sociale* (0,67%, respectiv 196 milioane euro).

Raportul fondurilor din PNRR alocate pe componente

Finanțarea componentelor aferente PNRR este alcătuită din fonduri nerambursabile și împrumuturi. Singurele 3 componente ale căror buget provine exclusiv din fonduri

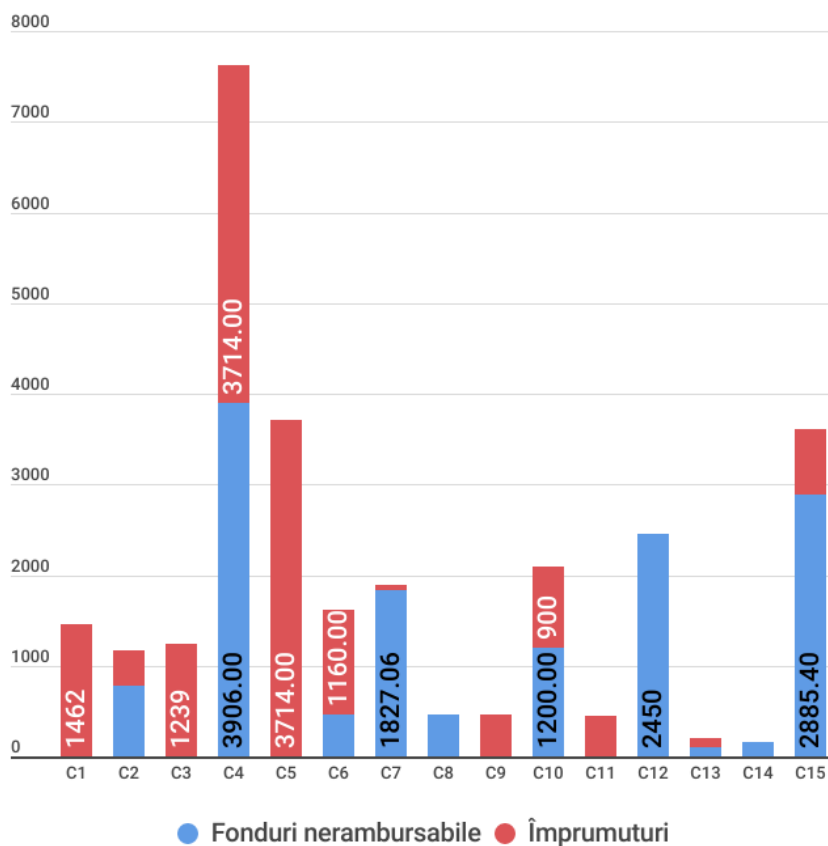
Proiect derulat de:

nerambursabile sunt: C8 - *Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii* (456 mil euro), C12 - *Sănătate* (2,4 mld euro) și C14 - *Bună guvernanță* (165 mil euro). Cea mai bine finanțată componentă (transport sustenabil) este împărțită aproape egal între fonduri nerambursabile (51,25%) și împrumuturi (48,74%). Peste 61% din componenta 6 este finanțată din împrumuturi, iar C1 - *Managementul apei* și C5 - *Valul Renovării* reprezintă componente cu 100% bani împruțuțați.

Finanțarea componentelor: raport între fonduri nerambursabile și împrumuturi

Proiect derulat de:

Bugetul mecanismului de redresare și reziliență, pentru perioada 2021 - 2023 este de 14,2 miliarde de euro. Cu toate acestea, execuția la finalul anului 2021 a fost de 1,8 miliarde euro. În ceea ce privește anul 2022, la finalul acestuia, execuția bugetară a fost de 1,77 miliarde de euro, respectiv 17% din bugetul total (10,4 mld euro) alocat pe acest an. **Astfel, din totalul bugetului alocat pentru perioada 2021 - 2023, s-au asimilat, până la finalul anului precedent, numai 25,4% din fonduri, deși s-au scurs două treimi din perioada bugetată.**

4. NextGenerationEU - 2021-2023						mil EURO	
Denumire	Program 2021-2023	2021 execuția la 31.12.2021	Estimări 2022	2022 execuția la 31.12.2022	2021-2022 execuția la 31.12.2022	2021-2022 execuția la 31.12.2022	
SUME PRIMATE DE LA BUGETUL UE - NGUE din care:	17,440.84	1,974.03	10,416.18	1,772.32		3,746.35	
A. Mecanismul de redresare și reziliență (RRF) - granturi	14,239.68	1,851.16	10,200.00	1,772.32		3,623.48	
B. Asistență de redresare pentru coeziune și teritoriile Europiei (ReactEU) **)	1,329.00	122.88	216.18	0.00		122.88	
C. Fondul european pentru dezvoltare rurală (FEADR)	692.10	0.00	0.00	0.00		0.00	
D. Fondul pentru o tranziție justă (JTF)	1,180.06	0.00	0.00	0.00		0.00	

¹ „Evoluția fluxurilor financiare dintre România și Uniunea Europeană”

Reformele și investițiile aferente celor 15 componente se împart pe o perioadă mai mare de timp. Astfel, o reformă este, de obicei, realizată în mai multe etape, fiind împărțită pe pași care au ca termen limită perioade diferite în timp. Calendarul orientativ al PNRR este împărțit pe ani și trimestre. Analiza de față se axează doar pe acele reforme (respectiv pe investițiile aferente lor), care necesită intervenția Parlamentului într-una dintre etapele cu termen limită deja expirat.

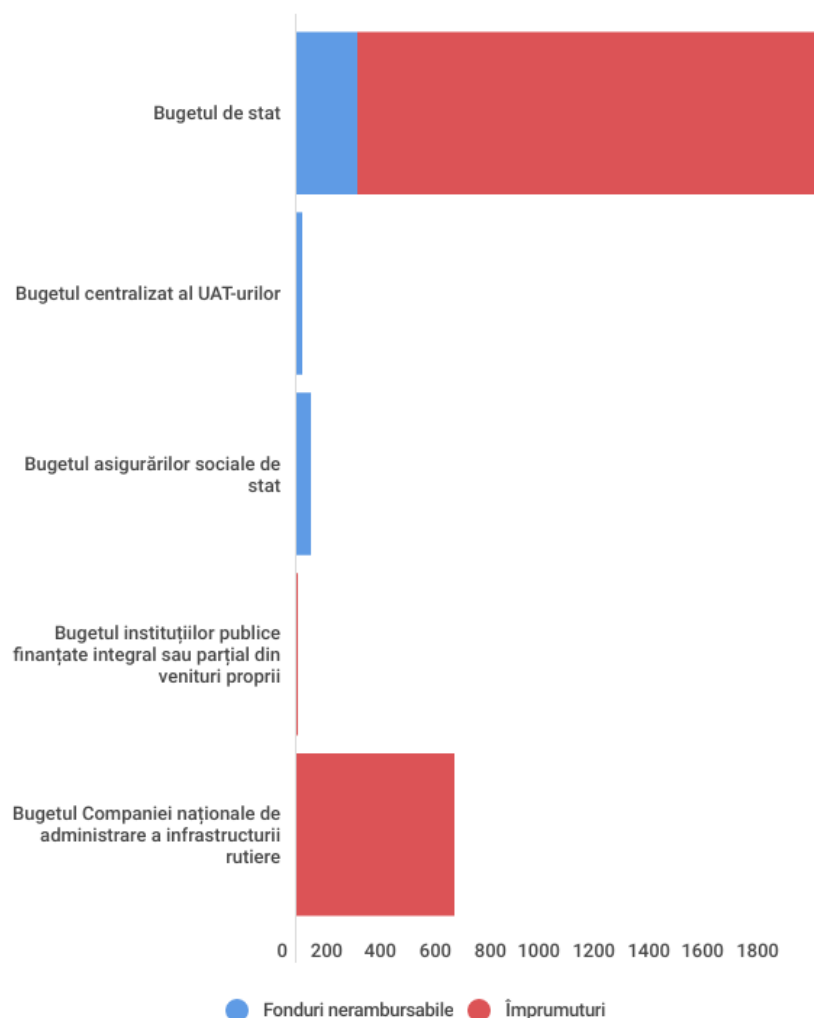
Analiza procesului legislativ și a execuțiilor bugetare

Bugetul PNRR se bazează pe 14,2 miliarde de euro fonduri nerambursabile și 14,9 mld euro împrumuturi. Aceste fonduri sunt împărțite inegal, în funcție de analiza nevoilor, către cele 15 componente ale planului. Procentul cel mai mare este alocat transportului sustenabil, iar cele mai mici valori sunt distribuite către reformele și investițiile aferente componentei 14.

¹ Sursa: https://mfinante.gov.ro/documents/35673/920747/BFN_31122022.pdf

În 2021 nu s-a încasat nicio sumă aferentă PNRR. În [2022](#) s-au încasat sume în valoare de 235,2 milioane de lei, aferente finanțării nerambursabile a PNRR, echivalentul a aproximativ 50 de milioane de euro. Dintre acestea, 184 milioane lei reprezintă venituri la bugetul de stat, iar restul de 51 mil venituri la bugetul asigurărilor sociale de stat. De asemenea, totalul cheltuielilor a fost de 844.2 milioane lei (172 milioane euro), împărțite în: 33% fonduri nerambursabile, respectiv 67% (562 mil lei) împrumuturi.

Cheltuieli PNRR 2022

Proiect derulat de:

În ceea ce privește elementul legislativ al PNRR, implicarea Parlamentului nu este întotdeauna necesară. Multe dintre reformele PNRR nu depind de implicarea directă a acestei instituții publice, și se pot îndeplini prin Ordine de Ministru, Hotărâri de Guvern sau Ordonanțe (simple, nu de urgență) care nu necesită aprobarea legislativului. În anii 2021 și 2022 există în total **36 de reforme** (jaloane) care necesită implicarea Parlamentului. Dintre aceste, **29 au ca inițiator Guvernul, 12 dintre ele sunt chiar Ordonanțe de Urgență, iar 9 dintre aceste OUG-uri sunt adoptate în termen, însă aprobarea lor în Parlament** (și implicit trecerea lor printr-un proces legislativ complet și necesar) **vine cu întârziere sau încă se lasă așteptată**. Dintre toate aceste proiecte (36) **parlamentarii au fost inițiatori pentru 2** (*Intrarea în vigoare a noii legi privind interoperabilitatea și Intrarea în vigoare a modificărilor aduse cadrului legislativ existent privind programul național multianual privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe*), **iar pentru 5 dintre reforme nu a fost găsită nicio inițiativă legislativă** (*Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de facilitare a investițiilor în eficiența energetică în industrie, Intrarea în vigoare a cadrului de reglementare modificat pentru a asigura planificarea bugetară multianuală pentru proiectele semnificative de investiții publice și efectuarea unei evaluări ex-post a analizei cheltuielilor de către Consiliul Fiscal, Intrarea în vigoare a modificărilor legislative menite să raționalizeze, să simplifice și să digitalizeze pe deplin procedurile legate de întreprinderi, Intrarea în vigoare a legislației actualizate privind companiile de stat și Intrarea în vigoare a modificărilor cadrului legislativ privind sporirea calității mediilor de învățare*).

În ultimul an, au existat proiecte de lege problematice, parte din PNRR, care au creat controverse, au stârnit reacții negative și critici în presă și din partea societății civile. Cele mai emblematice proiecte care ne lasă un gust amar la sfârșitul anului 2022 sunt desigur proiectul de lege privind pensiile speciale și cel pentru protecția avertizorului de integritate. Au mai fost și alte oportunități ratate, cum ar fi modificarea Codului Penal și a

celui de Procedură Penală sau Legea privind apărarea și securitatea cibernetică a României (proiect care este analizat în momentul de față de Curtea Constituțională, fiind sesizat atât de Președinte cât și de Avocatul Poporului).

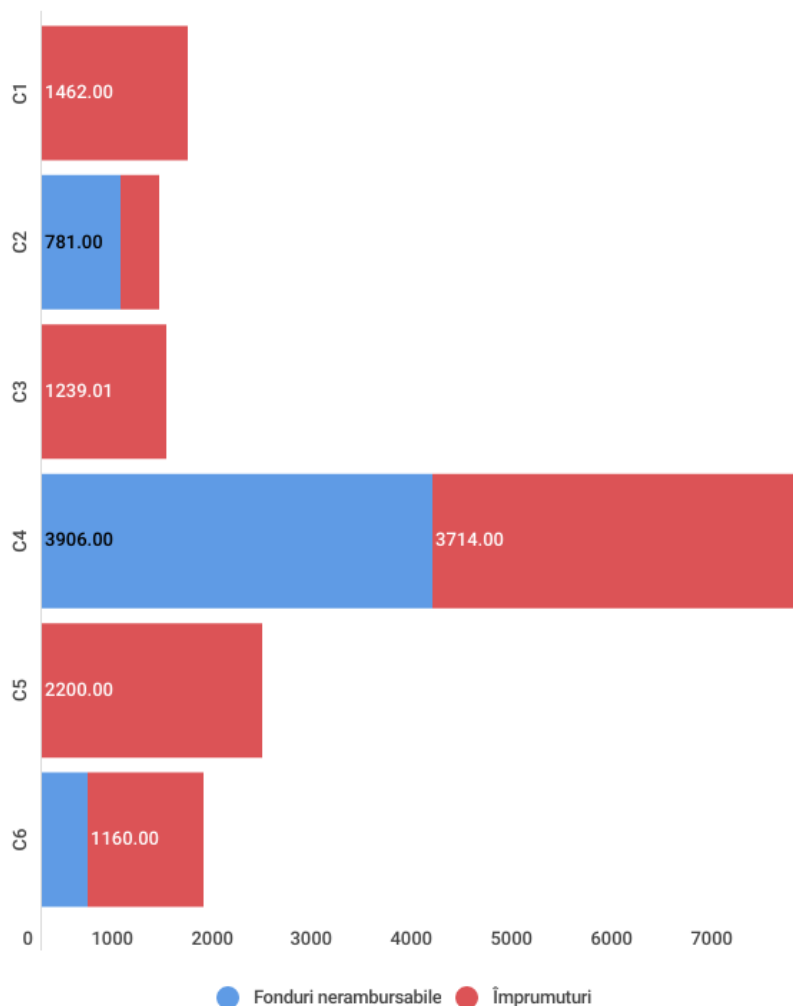
Analiza de față este structurată pe piloni și componente și urmărește atât monitorizarea Parlamentului în executarea jaloanelor ce privesc modificări legislative, având ca termen limită anii precedenți, dar și o monitorizare și analiză a bugetelor și execuțiilor bugetare aferente PNRR.

Pilonul I: Tranziția verde

Pilonul I se concentrează pe reforme și investiții ce privesc biodiversitatea, eficiența energetică, renovarea clădirilor și economia circulară. Acest pilon are în vedere obiectivele Uniunii Europene privind clima și sustenabilitatea. Pilonul I este compus din șase componente principale și are cel mai mare buget alocat, în valoare totală de 15,3 miliarde de euro, adică peste 52% din bugetul total al PNRR.

Cea mai mare alocare de fonduri, în cazul acestui pilon, este distribuită către componenta 4 - transport sustenabil. De altfel, această componentă se bucură de cea mai mare alocare de resurse din toate componentele Planului.

Bugetul Pilonului I

Din punct de vedere legislativ, Pilonul 1 conține 7 jaloane care necesitau atenția Parlamentului. Dintre acestea, unul se află în întârziere, 3 au fost îndeplinite prin ordonanțe de urgență dintre care două adoptate doar cu câteva zile înainte de trecerea termenului limită și aprobate în Parlament chiar și după aproape un an (cazul [modificării legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare](#) și al [legii privind decarbonizarea](#))

Proiect derulat de:

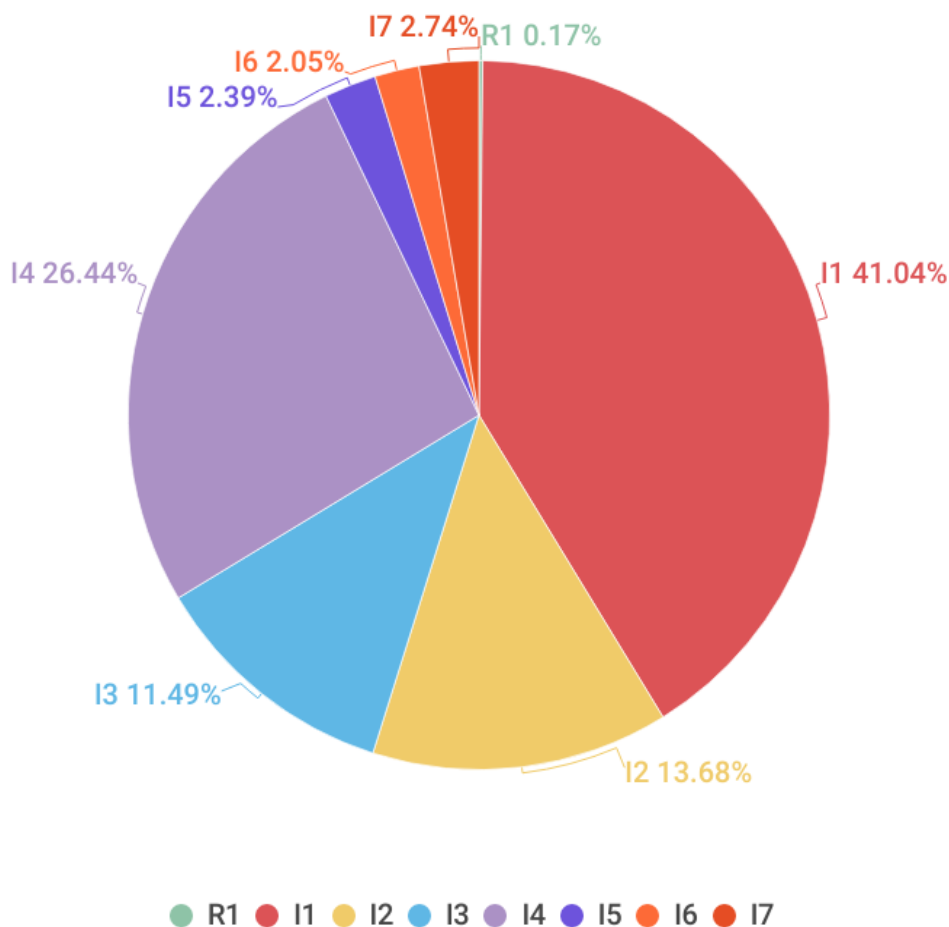

Componenta 1 - Managementul apei

[Prima componentă a PNRR](#) cuprinde 2 reforme și 7 tipuri principale de investiții, cu o alocare totală de 1,4 miliarde de euro, suma fiind formată, în proporție de 100%, din împrumuturi.

Bugetul total al C1 este împărțit, pe reforme și investiții, după cum urmează:

Componenta 1: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Proiect derulat de:

Cele mai mari sume sunt alocate, în această ordine, investițiilor 1, 4, 3 și 2. Investițiile 5, 6 și 7 reprezintă în total 7,14% din bugetul componentei, iar R1 are alocate 0,17% din fonduri.

Reforma 1 - „Consolidarea cadrului de reglementare pentru managementul sustenabil al sectorului de apă și apă uzată și pentru accelerarea accesului populației la servicii de calitate conform directivelor europene” este împărțită în trei jaloane - unul dintre acestea cu termen limită de realizare în 2021, iar celelalte două cu termen limită în 2022.

Investițiile aferente acestei reforme au un buget total de 968 de milioane de euro, iar calendarul orientativ pentru atingerea țintelor aferente I1-I3 se desfășoară în perioada 2023 - 2026. Astfel, momentan, pentru această reformă și pentru investițiile aferente nu există execuție bugetară. Totuși, din punct de vedere legislativ, R1 presupune un jalon cu termen limită de execuție în anii precedenți. Astfel:

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
C1. R1.	Modificări legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006	La timp ▾	T4 2021	A fost adoptată ca OUG în guvern în termen, pe 30 decembrie 2021, deci vom considera că jalonul a fost îndeplinit în termen, deoarece cadrul legal exista, sub formă de OUG, dar este de reținut că proiectul a trecut și prin tot procesul parlamentar abia aproape un an mai târziu.

Componenta 2 - Păduri și protejarea biodiversității

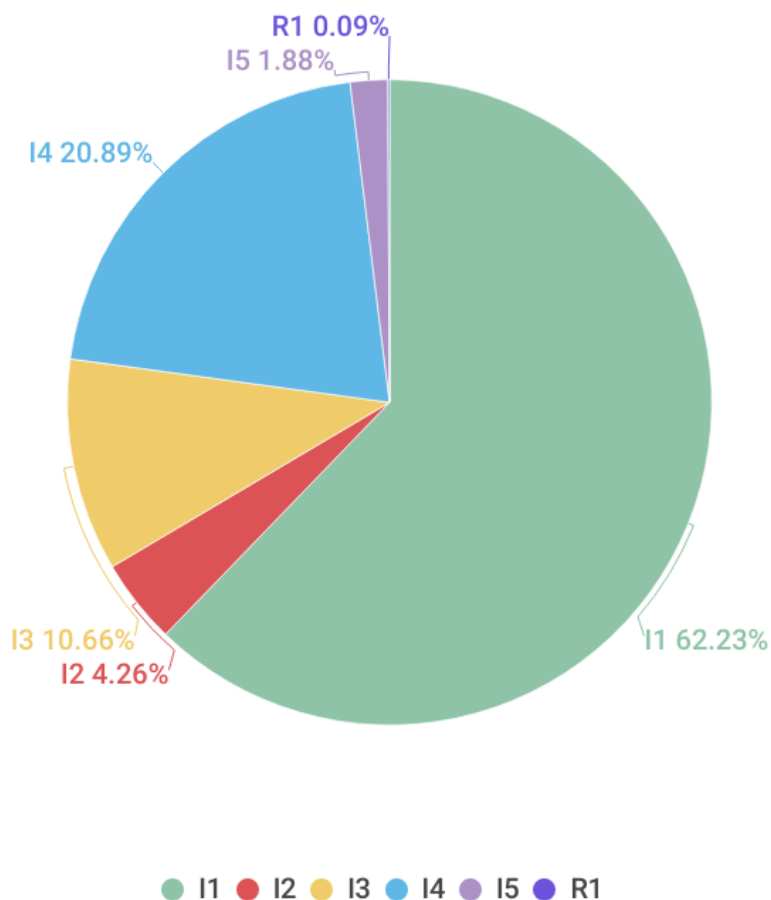
[Componenta 2](#) cuprinde 2 reforme și 5 tipuri de investiții. Bugetul propus este de 1.173 milioane de euro. Această componentă vizează un program amplu de împăduriri, în conformitate cu cerințele legale stabilite de Strategia Națională Forestieră 2020 - 2030. Aproximativ 70% din buget (781 mil euro) este compus din fonduri nerambursabile, iar restul de 392 mil reprezintă împrumuturi.

Proiect derulat de:

Componenta 2: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Această componentă nu cuprinde jaloane ce presupun modificări sau propuneri legislative, cu termen limită în anii precedenți, astfel că nu este detaliată în analiză.

Componenta 3 - Managementul deșeurilor

[Componenta 3](#) este formată din o singură reformă și 3 linii principale de investiții.

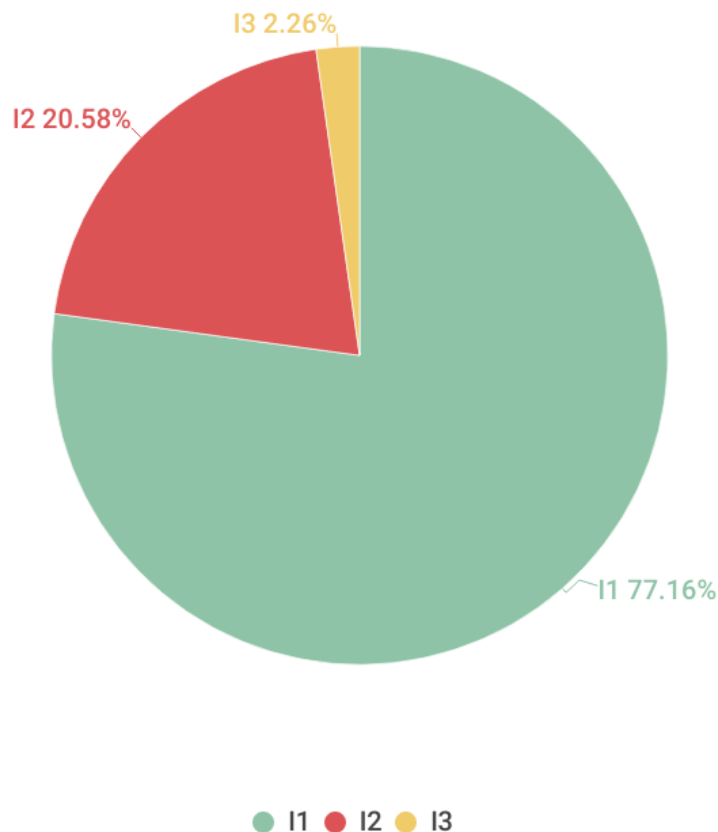
Această componentă are un buget total de 1,2 miliarde de euro.

Proiect derulat de:

Împărțirea fondurilor pe reforme și investiții, în cazul C3, arată astfel:

Componenta 3: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Cea mai mare parte din buget este alocată primei investiții - „Dezvoltarea, modernizarea și completarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale la nivel de județ sau la nivel de orașe/comune”. Aceasta se împarte în patru anexe, după cum urmează:

1. I1.a. Înființarea de centre de colectare prin aport voluntar. Buget: 452 mil euro
2. I1.b. Construirea de insule ecologice digitalizate. Buget: 200 mil euro

Proiect derulat de:

3. I1.c. Centre integrate de colectare prin aport voluntar destinate aglomerărilor urbane. Buget: 83,71 mil euro
4. I1.d. Construirea instalațiilor de reciclare a deșeurilor pentru a îndeplini obiectivele de reciclare din pachetul de economie circulară. Buget de 220 mil euro.

Investițiile aferente acestei componente au ca termen limită de executare perioada 2023 - 2026, astfel că nu există încă execuții bugetare. Nici din punct de vedere al activității Parlamentare nu există jaloane cu termen limită în anii precedenți.

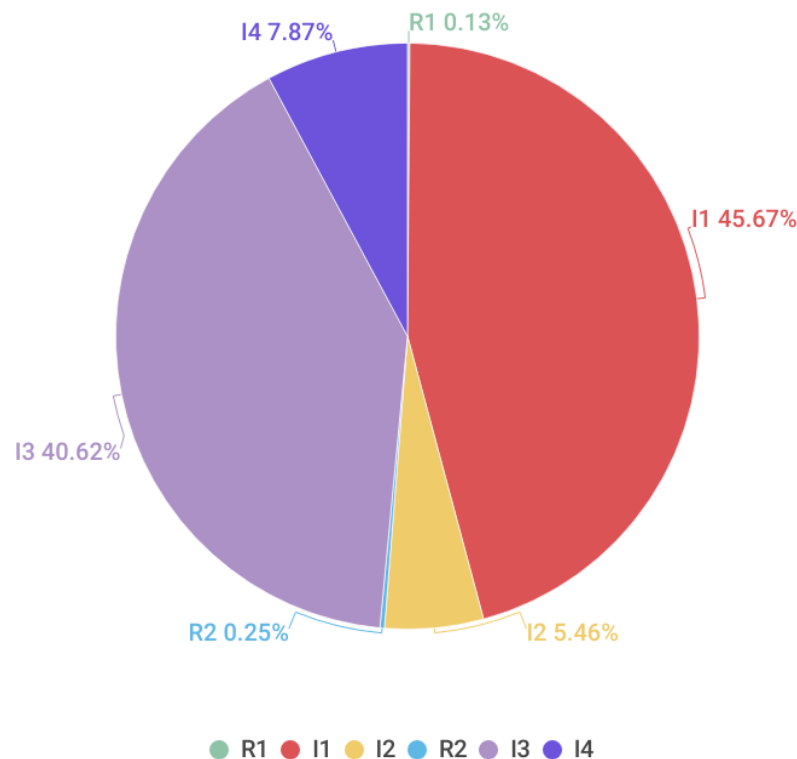
Componenta 4 - Transport sustenabil

[Componenta 4](#) este formată din 2 reforme majore și 4 tipuri principale de investiții, cu un buget total propus de 7,6 miliarde euro.

Această componentă presupune atât modificări legislative în domeniul transporturilor, cât și modernizarea infrastructurii feroviare, dezvoltarea infrastructurii rutiere sustenabile și dezvoltarea rețelei de transport cu metroul în București și Cluj-Napoca. Bugetul componentei 4 se împarte astfel:

Investițiile 1 și 4 sunt singurele care cuprind jaloane cu termen de executare echivalent trimestrului 4 al anului 2022. Investiția 1 - „Modernizarea și reînnoirea infrastructurii feroviare” este finanțată din fonduri nerambursabile, în valoare totală de 3,48 mld euro, iar Investiția 4 - „Dezvoltarea rețelei

Componenta 4: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Proiect derulat de:

de transport cu metroul în Municipiile București și Cluj-Napoca” este bugetată din fonduri reprezentând împrumuturi, în valoare de 600 milioane euro. I1 are un singur jalon cu termen limită în 2022, respectiv semnarea a 50% dintre contractele pentru lucrări legate de obiectivul investiției. Similar, I4 are ca termen limită trimestrul 4 al anului 2022 pentru semnarea contractelor în proporție de 50%. Astfel, nici pentru această componentă nu există încă execuție bugetară.

Din punctul de vedere al calendarului legislativ pentru această componentă, există 2 jaloane, unul aferent R2, iar celălalt R6 cu termen limită de executare în T2, respectiv T4 al anului 2021, iar ambele au fost adoptate la timp, fără întâmpina dificultăți.

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
C4. R2. Management performant pentru transport de calitate - Îmbunătățirea capacității instituționale de management și guvernare corporativă	Intrarea în vigoare a Legii nr. 50/2021 pentru aprobarea OUG 55/2016 privind reorganizarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România – S.A. (C.N.A.I.R.) și înființarea Companiei Naționale de Investiții Rutiere – S.A. (C.N.I.R.).	La timp ▾	T2 2021	Proiectul de lege exista din 2017 la Cameră
C4. R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră	Intrarea în vigoare a legislației privind siguranța rutieră – legislația privind monitorizarea, asigurarea respectării și sancțiunile aplicabile pentru încălcarea normele de siguranță rutieră.	La timp ▾	T4 2022	

Componenta 5 - Valul renovării

[Componenta 5](#) presupune 2 reforme principale și 4 categorii de investiții, cu un buget total de 2,2 miliarde de euro. 98,68% din acest buget este alocat investiției 1 (2,1 mld euro). Din punct de vedere legislativ, două jaloane aferente reformelor au avut ca termen limită de implementare ultimul trimestru al anului 2022, ambele au fost adoptate la timp, de asemenea fără probleme în procesul parlamentar. Astfel:

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
C5. R1	Intrarea în vigoare a modificărilor aduse cadrului legislativ existent privind programul național multianual privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009)	La timp ▾	T4 2022	-
C5. R2	Intrarea în vigoare a noii legi privind reducerea riscului seismic al clădirilor	La timp ▾	T4 2022	-

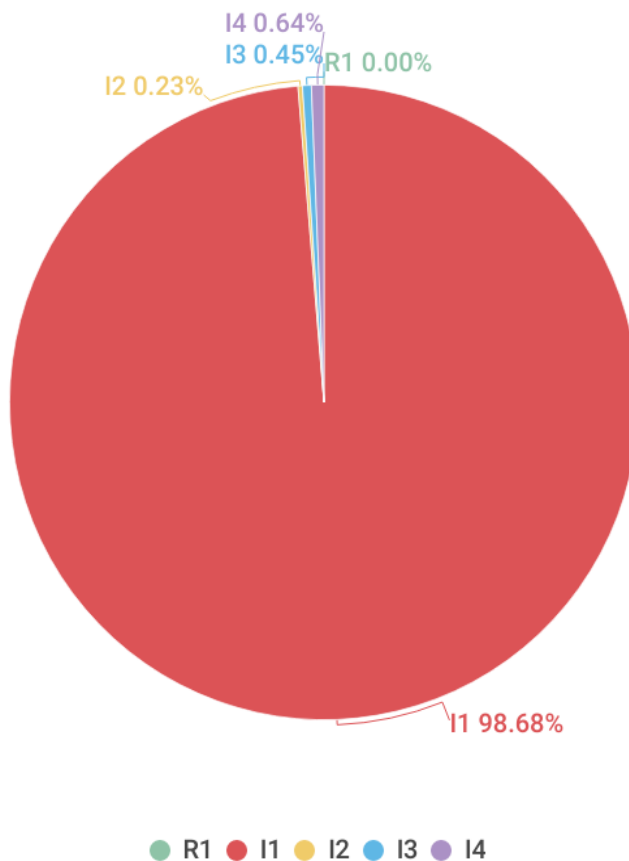
Investiția 1 - „Instituirea unui fond pentru Valul Renovării care să finanțeze lucrări de îmbunătățire a eficienței energetice a fondului construit existent” a avut ca termen limită anul 2022 doar jaloanele care trebuie realizate înainte de începerea efectivă a renovărilor. Astfel, țintele investiției, care presupun asimilarea efectivă a fondurilor, sunt planificate pentru perioada 2024 - 2026. Celelalte investiții au ca termen limită următorii ani, astfel că nici acestea nu presupun, momentan, execuții bugetare.

Alocarea fondurilor pe investiții și reforme se împarte astfel:

Proiect derulat de:

Componenta 5: bugetul împărțit pe reforme și investiții

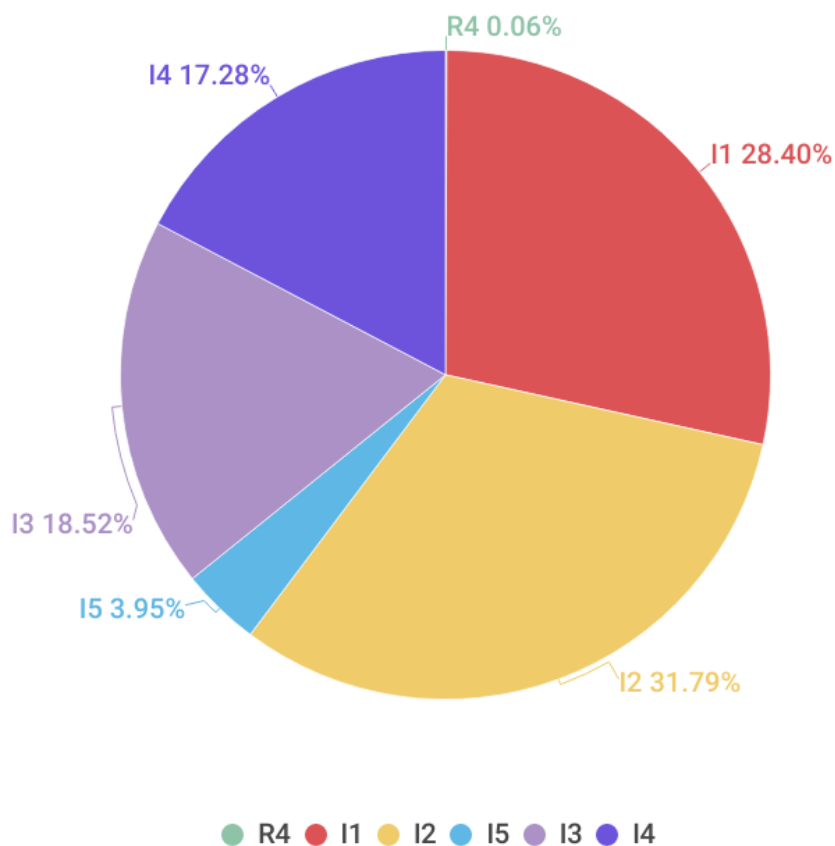
Componenta 6 - Energie

[Această componentă](#) presupune 6 reforme și 6 tipuri de investiții, având un buget total de 1.620 milioane euro. Dintre acestea, 460 de milioane presupun fonduri nerambursabile, iar restul de 1.160 milioane împrumuturi. Fondurile rambursabile reprezintă deci un procent de peste 71% din totalul bugetului propus pentru această componentă. Bani sunt împărțiți astfel:

Proiect derulat de:

Componenta 6: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Investițiile ce au planificate termene limită în anii precedenți nu necesită execuție bugetară, fiind vorba de lansarea unor proceduri și semnarea de contracte, nefiind inițiate lucrările propriu-zise.

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
C6. R1	Intrarea în vigoare a legii privind decarbonizarea prin care se adoptă calendarul de eliminare treptată a cărbunelui/ lignitului	La timp ▾	Iunie 2022	A fost adoptată ordonanța de urgență cu câteva zile înainte de termen, publicată în MO cu o zi după termen și legea de aprobare a OUG-ului a fost adoptată 5 luni mai târziu
C6. R5	Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de facilitare a investițiilor în eficiența energetică în industrie	Întârziat ▾	Decembrie 2022	Implementarea jalonului este încă în întârziere, ministerul nu a înaintat încă niciun proiect de lege sau ordonanță de urgență.

Pilonul II: Transformare digitală

Pilonul II are o singură componentă - C7. Transformare digitală - și are în vedere, în special, digitalizarea serviciilor, dezvoltarea de infrastructuri digitale și de date, de clustere și de centre de inovare digitală, precum și de soluții digitale deschise.

Componenta 7 - Transformare digitală

[C7](#) propune 4 reforme și 19 investiții principale, iar bugetul total alocat este de 1,884.96 milioane euro. Obiectivul acestei componente este reprezentat de infrastructura digitală coerentă și integrată la nivelul administrației publice din România, care să ofere servicii digitale de înaltă calitate atât cetățenilor, cât și companiilor.

Singura investiție ce are unul dintre termenii limită planificați pentru anul 2022 este investiția 10 - „scheme dedicate perfecționării/ recalificării angajaților din firme”. Acest jalon presupune lansarea cererii de propuneri pentru acest sprijin și nu necesită execuție bugetară.

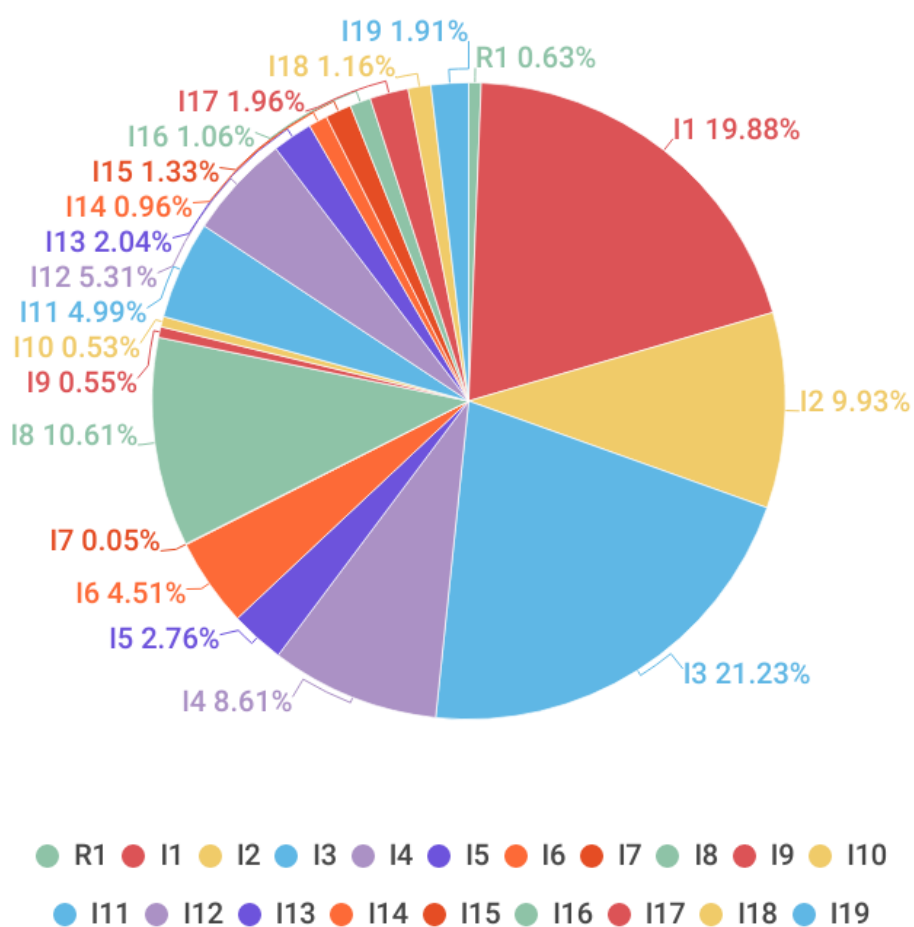
Proiect derulat de:

Bugetul pentru această componentă este împărțit, pe investiții și reforme, așa cum se poate observa în graficul de mai jos. Reformele și investițiile sunt finanțate în proporție de 96% din fonduri nerambursabile, iar restul de 4% reprezintă împrumuturi.

Componenta 7: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Printre reformele din domeniul transformării digitale se află și intrarea în vigoare a legii privind guvernarea serviciilor de cloud pentru administrația publică. Proiectul a fost aspru

Proiect derulat de:

[criticat de asociații](#) care militează pentru securitatea cibernetică. În urma mai multor dezbateri, o parte dintre prevederi au fost modificate, iar o parte din reglementări vor avea un calendar de implementare care probabil va mai naște dispute.

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
C7. R1.	Intrarea în vigoare a Legii privind guvernarea serviciilor de cloud pentru administrația publică	La timp ▾	Iunie 2022	Ordonanță adoptată din iunie 2022, dar nu e încă trecută și de procesul parlament, din 19 septembrie 2022 este la comisia pentru rapoarte și avize. Proiectul legislativ a creat controverse din cauza implicarea SRI în legea serviciilor de cloud și de eschivarea de la procesul legislativ parlamentar prin OUG - APTI (ONG) critică ambele aspecte în poziția lor aici - https://apti.ro/pozitie-cloud-guvernamental
C7. R1	Intrarea în vigoare a noii legi privind interoperabilitatea.	La timp ▾	Iunie 2022	Adoptat de parlament cu o zi înainte de termen Legea a trecut prin toate etapele procesului legislativ al camerei decizionale în doar 2 zile (pe 28 iunie a intrat în Camera Deputaților și pe 29 a fost trimisă la promulgare).
C7. R1	Intrarea în vigoare a legii privind securitatea rețelelor 5G.	La timp ▾	Iunie 2021	Legea a fost adoptată la limita termenului.
C7. R3.	Intrarea în vigoare a Legii privind apărarea și securitatea cibernetică a României.	Întârziat ▾	Decembrie 2022	Proiectul de lege a fost sesizat deUSR și de Avocatul Poporului la Curtea Constituțională cu motivarea unei exprimări vagi, care e predispusă la abuzuri.

Proiect derulat de:

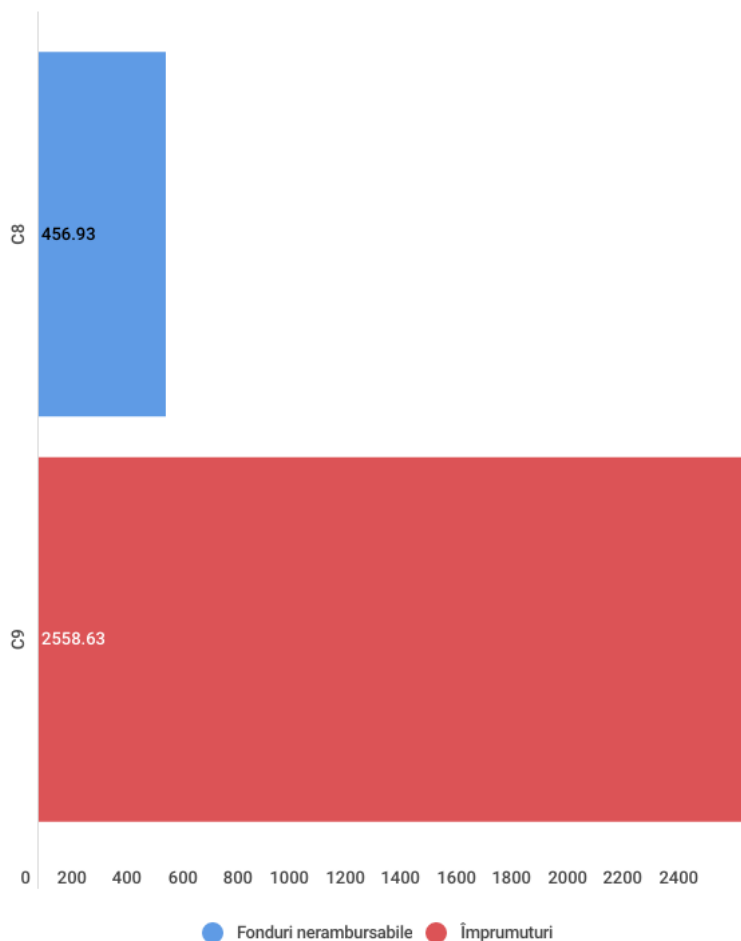

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
				Proiectul de lege a fost trecut repede prin comisiile Camerei Deputaților cât și de plen (5 zile), iar în 3 zile a fost adoptat și de plnul Senatului, în calitate de cameră decizională. Proiectul de lege a fost ulterior sesizat la CCR.

Pilonul III: Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii

Pilonul III permite redresarea sustenabilă a economiei Uniunii și promovează antreprenoriatul, economia socială, dezvoltarea de infrastructuri și de transporturi sustenabile, industrializarea și reindustrializarea. Acest pilon este împărțit în două componente, reprezentate de reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, respectiv de suportul pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare.

Bugetul Pilonului III

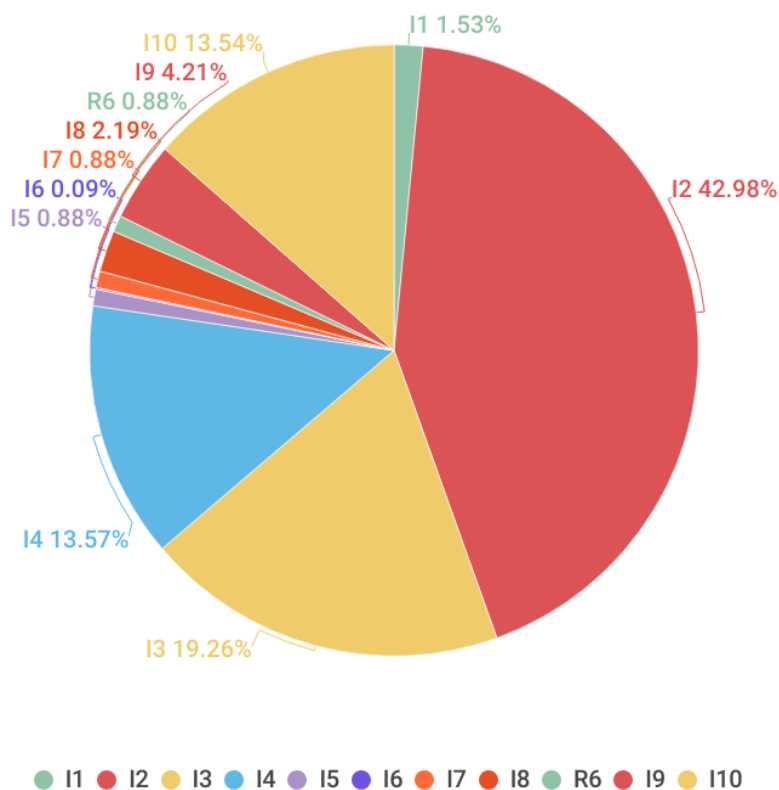
Bugetul Pilonului III, în valoare de 3 miliarde de euro, este reprezentat în proporție de peste 84% de împrumuturi, toate alocate componentei 9, iar restul de 16% sunt fonduri nerambursabile, aferente componentei 8. Din punct de vedere legislativ, Pilonul III conține 9 jaloane reformă care necesitau implicarea Parlamentului dintre care 3 sunt la momentul actual în întârziere, și 5 sunt îndeplinite prin ordonanțe de urgență.

Componenta 8 - Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii

[Această componentă](#) propune 6 reforme și 10 investiții, având un buget total de 456.93 milioane de euro, reprezentând 1,56% din totalul fondurilor alocate pentru PNRR. Scopul acestei componente este reprezentat de revenirea la ținta de deficit bugetar sub 3% din PIB, dar și de a îmbunătăți sistemul informatic fiscal al Ministerul Finanțelor Publice (MFP) și al ANAF. În ceea ce privește sistemul de pensii, C8 își propune îmbunătățirea acestuia, asigurându-i sustenabilitatea pe termen lung.

Bugetul propus pentru această componentă provine în totalitate din fonduri nerambursabile și se împarte astfel:

Componenta 8: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Proiect derulat de:

Peste 42% (196 milioane euro) din fonduri sunt alocate celei de-a doua investiții - „îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor și taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor”. I2 este împărțită pe jaloane și ținte, ce presupun: formarea personalului public cu privire la sistemul de management al riscurilor; conectarea unui număr mare de case marcat la sistemul informatic al ANAF, sporirea numărului de audituri; operaționalizarea registrului electronic al riscurilor; operaționalizarea platformei ce conține seturi mari de date.

I3 se află pe locul al doilea din punctul de vedere al fondurilor alocate, cu o finanțare de 88 mil euro. Această investiție își propune să asigure capacitatea de răspuns la provocările informaționale actuale și viitoare, prin transformare digitală a MFP și ANAF.

I2 este împărțită în jaloane și ținte, ce sunt planificate pentru perioada 2021 - 2022.

Țintele cu termen de executare în anii precedenți sunt următoarele:

- Conectarea unui număr de 150.000 de case marcat la sistemul electronic al ANAF, până în decembrie 2021, respectiv a 600.000 până în decembrie 2022;
- Creșterea numărului de desk-audituri cu 30% până în decembrie 2022;

Responsabili pentru implementarea celei de-a doua investiții aferentă C8 sunt: Ministerul Finanțelor, ANAF și CNIF (Centrul Național pentru Informații Financiare).

MF a reușit să implementeze toate jaloanele și țintele asumate până acum, cu un buget de 371,8 milioane de euro, [așa cum au anunțat pe site-ul oficial](#). Pentru Investiția 2, MF a încasat, în prima jumătate a lunii ianuarie 2023, 521 milioane de lei (echivalentul a 106 mil euro), pentru conectarea a 600 de mii de case de marcat la sistemul electronic al ANAF.

O altă țintă cu termen limită de executare în anii precedenți se referă la modernizarea infrastructurii hardware și software, aferentă I4 - „Implementarea vămii electronice”.

Responsabilii pentru executarea acestei ținte sunt Ministerul Finanțelor și Autoritatea Vamală. Această țintă a fost implementată, [conform MonitorPNRR](#).

Reformele care propun modificări legislative, cuprinzând jaloane cu termen limită în anii precedenți, sunt următoarele:

Reformă	Jalon	Status	Termen	Observații
C8. R1	Intrarea în vigoare a cadrului legal incident domeniului de activitate al structurilor de control fiscal.	La timp ▾	Decembrie 2022	A fost adoptat[Ordonanța de urgență la timp însă adoptarea sa în Parlament.
C8. R3	Intrarea în vigoare a cadrului de reglementare modificat pentru a asigura planificarea bugetară multianuală pentru proiectele semnificative de investiții publice și efectuarea unei evaluări ex-post a analizei cheltuielilor de către Consiliul Fiscal.	Întârz... ▾	Decembrie 2022	Propunerile legislative sunt încă în lucru la Minister, acesta nu a înaintat niciun document către Parlament până la momentul analizei
C8. R4	Intrarea în vigoare a modificărilor aduse Codului fiscal care reduc treptat domeniul de aplicare al regimului fiscal special aplicabil microîntreprinderilor.	La timp ▾	Decembrie 2022	Jalonul a fost îndeplinit prin OUG încă din iulie 2022 ordonanță, legea de aprobare a fost adoptată în 20 decembrie. Proiectul de lege a fost sesizat la CCR dar obiecțiile grupului USR și ale Avocatului Poporului au fost respinse.
C8. R6	Intrarea în vigoare a modificărilor aduse cadrului de reglementare pentru a se asigura sustenabilitatea pensiilor din cadrul pilonului 2.	La timp ▾	Martie 2022	-
C8. R6	Intrarea în vigoare a cadrului legislativ pentru reducerea cheltuielilor cu pensiile speciale.	Întârz... ▾	Decembrie 2022	Proiectul de lege este problematic din mai multe puncte de vedere, acesta nu pare a fi rezolvat toate problemele legate de reforma pensiilor speciale sau pare să aibă unele prevederi care au fost deja declarate neconstituționale în alte încercări similare de modificare a legii.

Proiect derulat de:

Unul dintre cele mai problematice jaloane ale acestei componente, parte a R6, este cel legat de reducerea cheltuielilor cu pensiile speciale. Jalonul trebuia îndeplinit până la sfârșitul lunii decembrie 2022. Guvernul a reușit doar să transmită către Parlament un proiect legislativ, urmând ca acesta să îl ia în dezbatere și să intre pe procedură legislativă începând cu noua sesiune parlamentară. Însă, când vine vorba de prevederile legii, aceasta, așa cum arată în varianta transmisă de Guvern, nu pare a fi rezolvat toate problemele legate de reforma pensiilor speciale sau pare să aibă unele prevederi care au fost deja declarate neconstituționale în alte încercări similare de modificare a legii.

Componenta 9 - Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare

[Componentă](#) ce propune 5 reforme și 10 tipuri de investiții, având un buget total de 2,5 mld euro, are ca obiectiv principal crearea unui mediu sustenabil, predictibil și simplificat pentru derularea mediului de afaceri. Finanțarea se face exclusiv din împrumuturi, fondurile fiind împărțite, pe reforme și investiții, după cum urmează: 48,85% din fonduri sunt alocate investiției 2 (aceasta se împarte în alte 5 secțiuni); I3, care cuprinde două secțiuni secundare, primește 20,91% din fonduri, iar investiția 4 un procent de 19,54%. Restul banilor sunt direcționați către I1, I5-I10 și către cele două reforme aferente componentei.

Investiția 2 - „Instrumente financiare pentru sectorul privat” se împarte astfel:

1. Garanția de portofoliu pentru Reziliență - buget de 300 mil euro
2. Garanția de portofoliu pentru Acțiune climatică - 200 milioane euro
3. Fond de fonduri de capital de risc pentru redresare - alocare în valoare de 400 mil euro
4. Fond de fonduri pentru digitalizare, acțiuni climatice și alte domenii de interes - 300 mil euro

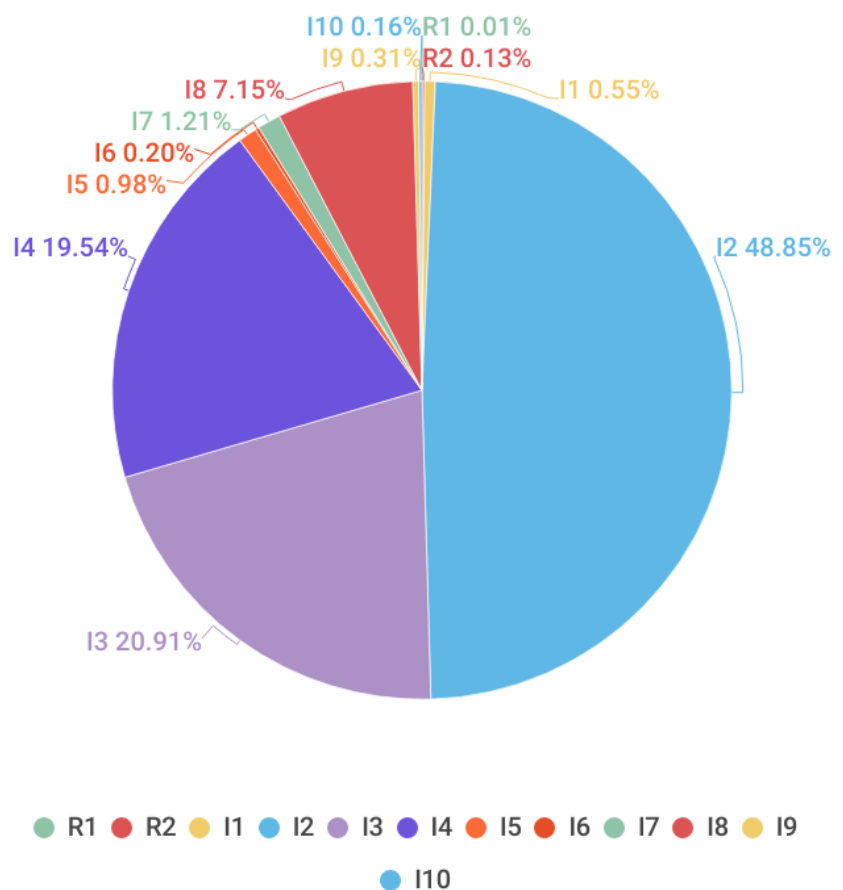
5. Instrumentul financiar pentru investiții în eficiență energetică în sectorul rezidențial și al clădirilor - 50 milioane euro

Dintre cele de mai sus, termen de execuție în 2021/2022 au avut: I2.2. - jalon pentru semnarea acordului de contribuție dintre Comisia Europeană și Guvernul României; I2.3. semnarea acordului pentru crearea fondului; I2.4. - jalon pentru instituirea fondului și adoptarea politicii de investiții a acestuia; I2.5. semnarea acordului de contribuție între Comisia Europeană și Guvernul României. Niciunul dintre aceste jaloane nu necesită alocare de fonduri, astfel că nu avem execuții bugetare.

În ceea ce privește termenul limită pentru celelalte investiții, programate pentru 2021/2022 au fost:

- Jalon aferent I3: selectarea administratorului schemei de ajutor pentru sectorul privat
- Jalon aferent I4: intrarea în vigoare a unei HG;
- Țintă aferentă I4: selectarea entităților care vor participa/ se vor asocia la proiectele transfrontaliere și multinaționale.

Componenta 9: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Nici acestea din urmă nu necesită cheltuirea de fonduri din PNRR.

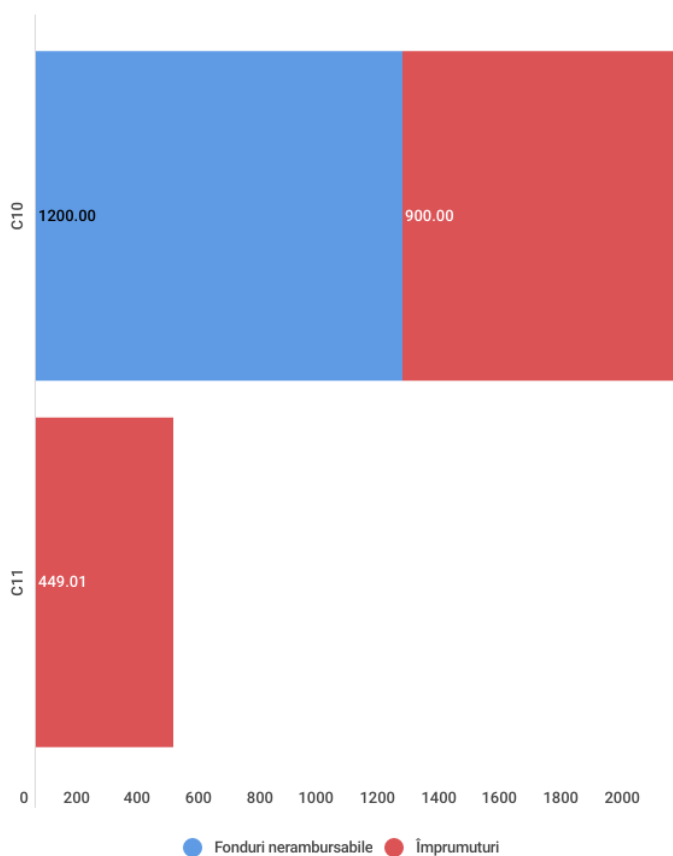
Din punct de vedere al activității Parlamentare Componenta 9 prezintă 4 jaloane ce trebuiau îndeplinite până acum cu implicarea Parlamentului. Unul dintre acestea este în întârziere încă din octombrie 2022 și două dintre cele rămase sunt îndeplinite prin adoptarea unor Ordonanțe de Urgență.

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
C9. R1.	Intrarea în vigoare a modificărilor legislative menite să raționalizeze, să simplifice și să digitalizeze pe deplin procedurile legate de întreprinderi.	Întârziat ▾	Septembrie 2022	Până la momentul analizei nu au fost adoptate toate modificările necesare pentru îndeplinirea jalonului.
C9. R1.	Intrarea în vigoare a modificărilor legislative menite să simplifice și să asigure transparența și aplicabilitatea testului IMM.	La timp ▾	Septembrie 2022	Jalonul este practic îndeplinit, legislația fiind în vigoare prin ordonanța de urgență, însă proiectul de lege pentru aprobarea acestuia se află încă în proces parlamentar. Proiectul a fost sesizat de președinte la CCR, declarat neconstituțional de aceasta și întors în procesul parlamentar
C9. R1.	Intrarea în vigoare a legii „Licenței industriale unice”.	La timp ▾	Decembrie 2022	Ordonanța de urgență este în vigoare încă din octombrie 2022, însă legea de aprobare este încă la Camera Deputaților.
C9. R5	Intrarea în vigoare a unei legi încurajează, facilitează și reglementează integrarea voluntară și funcțională și fuzionarea instituțiilor de cercetare din România.	La timp ▾	Decembrie 2022	-

Pilonul IV: Coeziune socială și teritorială

Obiectivul acestui pilon, format din 2 componente, este de a micșora rata sărăciei și a șomajului. Reformele și investițiile „ar trebui să conducă la crearea de locuri de muncă stabile și de înaltă calitate”². Bugetul total al acestui pilon este de 2,5 miliarde de euro, cu o proporție de 47% fonduri nerambursabile și 53% împrumuturi. Aceste fonduri se împart între componenta „fondul local” (2,1 mld euro) și „turism și cultură” (0,4 mld euro).

Bugetul Pilonului IV

Pilonul IV are ca focus legislativ reglementări din domeniul mobilității urbane, zonelor metropolitane, instituirea unor consorții administrative în unele zonele rurale și finanțarea

² Așa cum este menționat în Plan.

sectorului cultural. Majoritatea jaloanelor au fost îndeplinite, printr-un proces legislativ parlamentar complet și în termen, excepție face proiectul de lege ce vizează mobilitatea urbană, care se află încă în procedură, la Senat (Proiectul a fost înaintat de Guvern încă din septembrie 2022).

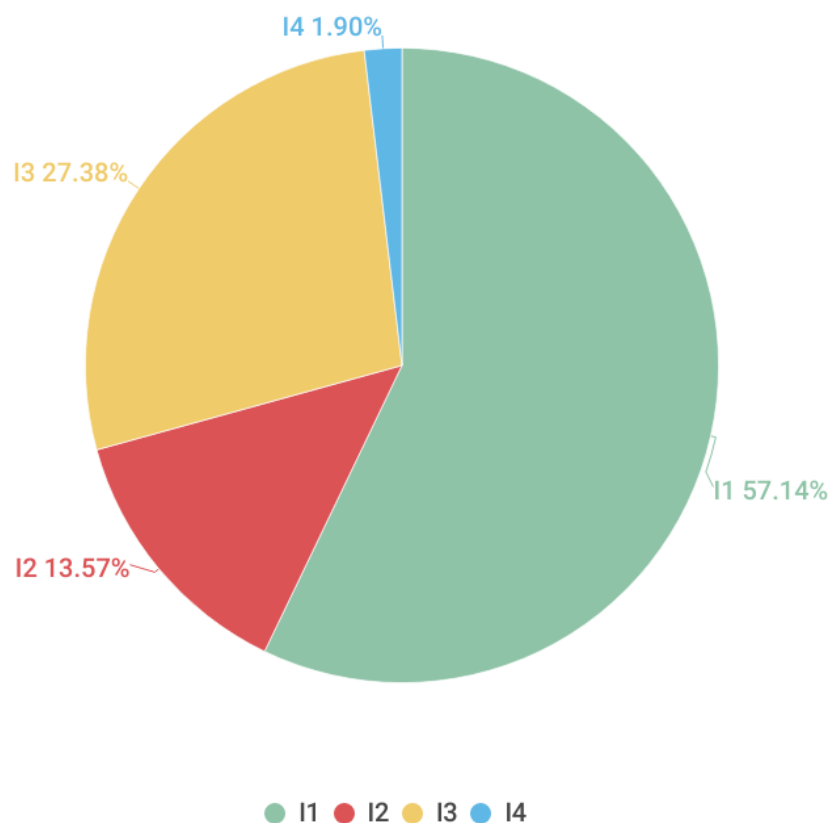
Componenta 10 - Fondul local

[Componenta 10](#) propune 5 reforme principale și 6 tipuri de investiții, cu un buget total de 2,1 mld euro pentru administrația locală. Reformele și investițiile acestei componente își propun îmbunătățirea vieții mai multor categorii sociale, beneficiarii principali fiind: municipiile reședință de județ, municipiile, orașele, comune. Pentru reabilitarea termică a clădirilor publice, beneficiarii sunt doar orașele și comunele.

Bugetul de 2,1 mld euro se împarte, între reforme și investiții, astfel:

Investiția 1 - „Mobilitate urbană durabilă” reprezintă aproape 60% din bugetul alocat C10 și se împarte pe alte patru sub investiții, după cum urmează:

Componenta 10: bugetul împărțit pe reforme și investiții

1. Înnoirea parcului de vehicule destinate transportului public (achiziția de vehicule nepoluante) - buget 0,58 miliarde euro
2. Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – ITS/alte infrastructuri TIC, piste pentru biciclete la nivel local/metropolitan, puncte de reîncărcare vehicule electrice - buget 0,27 miliarde euro
3. Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – puncte de reîncărcare vehicule electrice - buget 0,16 mld euro
4. Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – piste pentru biciclete la nivel local/metropolitan - buget 0,18 mld euro.

Această investiție a avut ca termen limită anul 2022 pentru semnarea contractelor necesare pentru implementare. Niciuna dintre investiții nu a avut planificate pentru anii precedenți ținte ce necesită asimilarea fondurilor din PNRR, astfel că, nici în acest caz, nu există absorbție.

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
C10. R1	Intrarea în vigoare a legislației în domeniul mobilității urbane durabile.	Întârziat ▾	Decembrie 2022	<p>"MDLPA a lansat, încă din 16 septembrie 2022, un proiect de lege în acest sens, anunțându-l public pentru dezbatere</p> <p>Guvernul dă o hotărâre de supunere spre adoptare în procedură de urgență la 19 decembrie 2022</p> <p>Ajunge la Senat în decembrie 2022 , unde se află în procedură de avizare"</p>
C10. R2	Intrarea în vigoare a Legii zonelor metropolitane.	La timp ▾	Iunie 2022	<p>Legea 246 din 20 iulie 2022 Publicată în MO la 25 iulie 2022 Unele aspecte ale jalonului pare că nu sunt acoperite de legea în cauză, însă aflăm din textul acestuia că ele sunt acoperite</p>

Proiect derulat de:

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
				de un OUG în 2019
C10. R3	Intrarea în vigoare a actului legislativ de modificare a Codului administrativ și de instituire a unor consorții administrative în unitățile administrativ-teritoriale rurale sau predominant rurale învecinate, existente ca zone rurale funcționale.	La timp ▾	Decembrie 2022	Proiect de Lege pentru modificarea O.U.G. nr. 57/2019 - Înregistrat la Camera Deputaților în 26 septembrie, adoptat în Senat în 28 noiembrie, promulgat în 23 decembrie Publicat în MO la 27 decembrie 2022

Componenta 11 - Turism și cultură

[C11](#) propune 3 reforme și 7 investiții și are un buget total de 449 milioane euro. Această componentă are ca obiectiv principal stimularea accesului la cultură în zonele defavorizate și finanțarea conținutului digital pentru producătorii de audiovizual.

Investiția 4 - „Implementarea a 3.000 km de piste pentru biciclete” are cea mai mare alocare din cadrul C11, respectiv 55,12%. Pe locurile 2 și 3 se află Investițiile 1, cu o alocare de 23,06%, respectiv I2 cu 15,25%. Investițiile ce cuprind jaloane/ ținte cu termen limită de executare în 2021/ 2022 sunt următoarele:

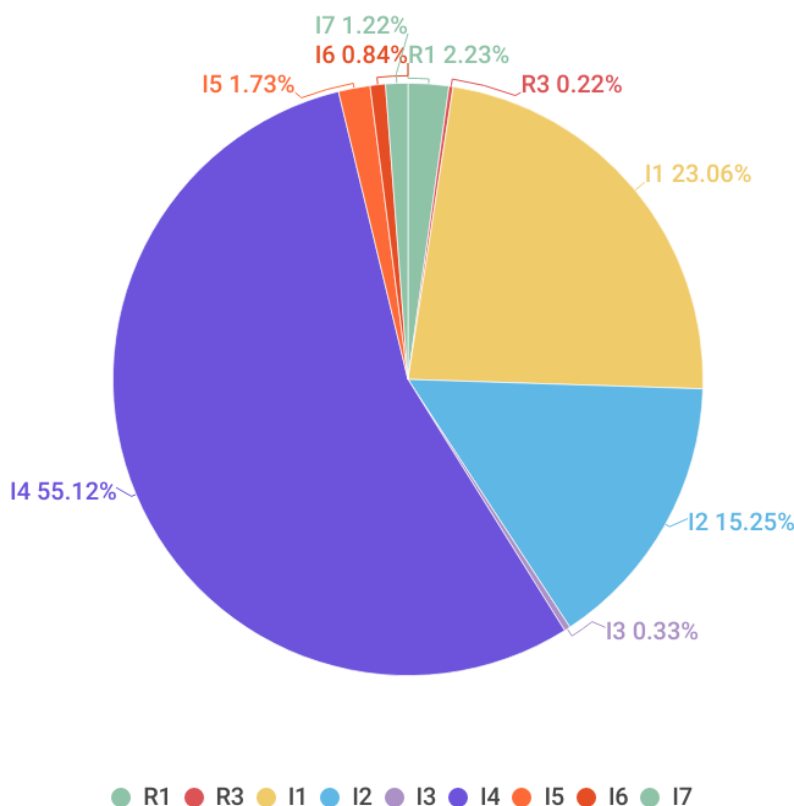
1. I1. „Promovarea celor 12 rute turistice/ culturale” - jalon pentru semnarea contractelor de promovare, cu termen limită în 2022.
2. I3. „Instituirea și operaționalizarea Centrului Național de Coordonare Velo” - jalon pentru dezvoltarea și publicarea platformei și a aplicației. Această investiție are un buget total de 1,5 milioane de euro. [Platforma Velo](#) este publicată și funcțională, astfel că această sumă de bani a fost asimilată.

Proiect derulat de:

3. I4 - jalon pentru semnarea contractelor privind pistele pentru biciclete.

Componenta 11: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
C11. R3	Intrarea în vigoare a legii privind sistemul de finanțare a sectorului cultural.	La timp	Septembrie 2022	Legislația în domeniul cultural a fost asociată cu Timișoara - capitală culturală 2023. Legea nouă nu conține mențiuni asupra audiovizualului, deși jalonul menționează asta.

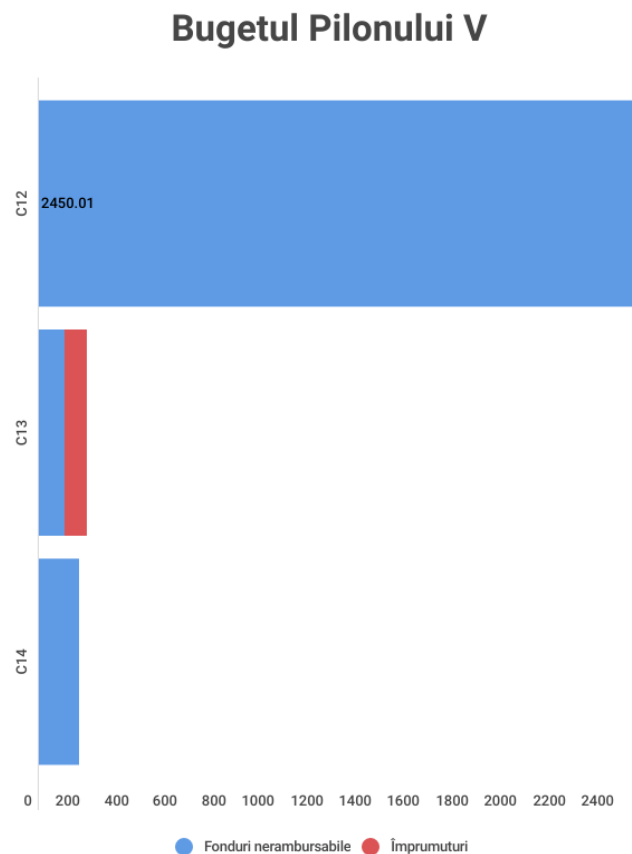
Proiect derulat de:

Pilonul V: Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională

Pilonul V cuprinde 3 componente: C12. Sănătate; C13. Reforme Sociale și C13. Bună guvernare. Acest pilon se axează pe îmbunătățirea sistemului de sănătate, studiile arătând că România este mult sub media UE atât la prevenție, cât și în ceea ce privește accesul la asistență medicală. Acest pilon are un buget total de 2,81 miliarde de euro, împărțit astfel: 2,4 mld euro pentru C12; o sumă de 0,19 mld euro pentru C13 și 0,16 mld euro pentru C14, aceasta din urmă fiind componenta cu cel mai mic buget alocat.

În mare parte, acest pilon este finanțat din fonduri nerambursabile, cu excepția celor 89 milioane de euro (3,16% din bugetul Pilonului V) alocate componentei 13 din împrumuturi.

Proiect derulat de:

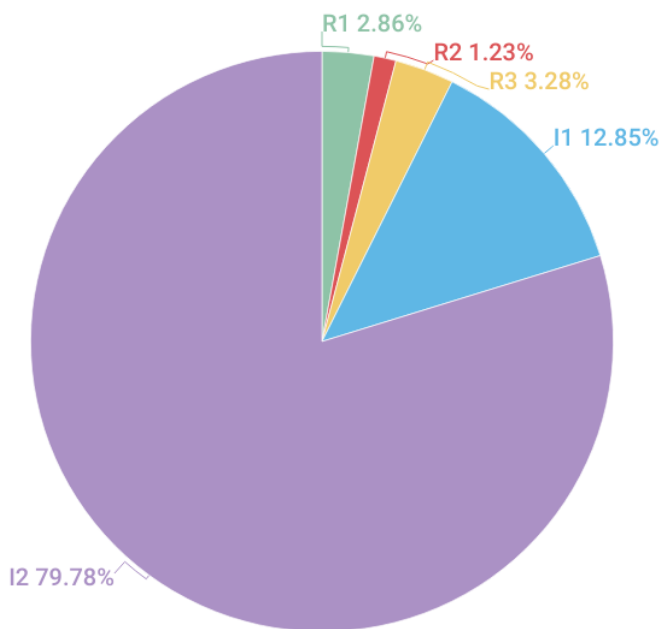
Cele 3 componente ale pilonului V conțin 11 jaloane care necesită atenția Parlamentului. Dintre acestea aproape jumătate (5 jaloane) au fost îndeplinite cu întârziere sau chiar se află încă în întârziere, însă numai 2 au fost îndeplinite prin Ordonanțe de Urgență.

Componenta 12 - Sănătate

[C12](#) propune 3 reforme și 2 tipuri principale de investiții, cu un buget total de 2.450 milioane euro. Printre obiectivele principale se numără creșterea eficienței cheltuirii fondurilor publice, îmbunătățirea calității serviciilor de sănătate, reducerea inegalităților în ceea ce privește accesul la asistență medicală, precum și creșterea capacității administrative a autorităților centrale și locale.

Bugetul total al acestei componente este compus în totalitate din fonduri nerambursabile și se împarte, între reforme și investiții, după cum urmează:

Componenta 12: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Proiect derulat de:

Investiția 2 este finanțată cu 1,9 miliarde de euro, adică în procent de 79,78% din totalul alocat C12. Cei mai puțini bani se duc către reforme: 1,23% către R2; 2,86% către R1 și 3,28% către R3.

I2 - „Dezvoltarea infrastructurii spitalicești publice” este împărțită în:

1. **Infrastructură spitalicească publică nouă (buget - 1 miliard euro).** Această componentă a investiției presupune relocarea parțială sau integrală a unităților medicale din spațiile care pun în pericol atât pacienții, cât și personalul medical.
2. **Echipe și aparatură medicală (buget - 0,6 miliarde euro).** Se vor face investiții în echipamente/ aparatură medicală
3. **Secții de terapie intensivă pentru nou-născuți (80 milioane euro).**
4. **Echipe și materiale destinate reducerii riscului de infecții nosocomiale (150 milioane euro).**

Această componentă nu și-a început încă investițiile, având termene de realizare în următorii ani.

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
R2	Intrarea în vigoare a cadrului legislativ de instituire a Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Infrastructurii în Sănătate (ANDIS).	La timp	Iunie 2022	Guvernul aprobă OUG 72/2022 la 2 iunie 2022 Se publică în MO la 3 iunie 2022 Este înregistrată la Camera Deputaților la 29 iunie 2022, după aprobarea în Senat La 17 decembrie 2022 era încă pe ordinea de zi

Componenta 13 - Reforme sociale

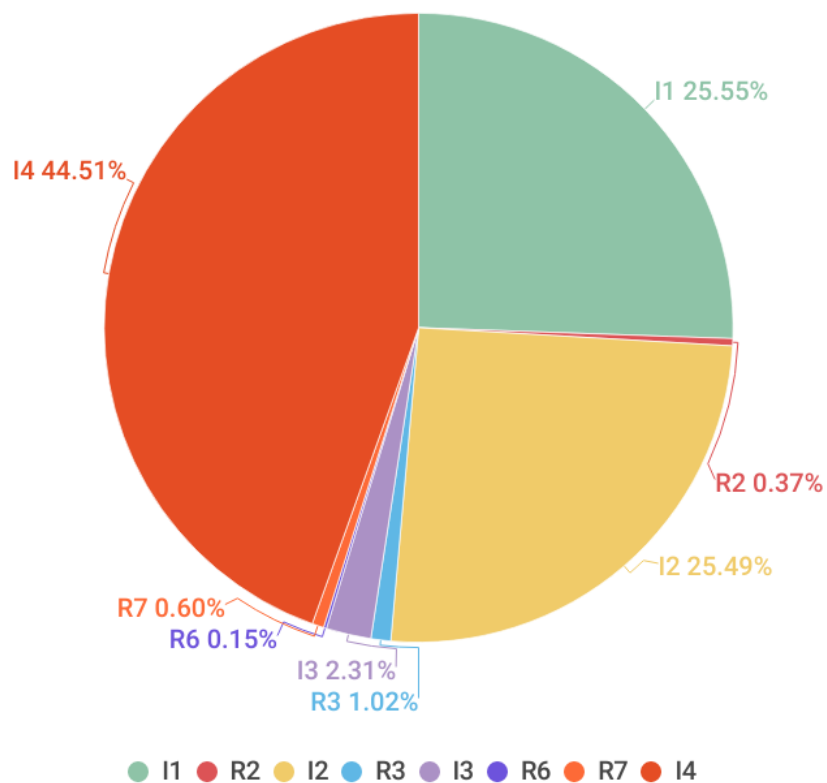
C13 propune 7 reforme și 4 investiții, aferente domeniului social. Alocarea totală este de 196.74 milioane euro, iar componenta este propusă în urma provocării majore a sărăciei

Proiect derulat de:

unei largi categorii de români. Aproape jumătate din fondurile alocate (87,5 milioane euro) sunt distribuite către investiția aferentă dezvoltării unei rețele de centre de îngrijire de zi și de reabilitare pentru persoane vârstnice. Crearea unei rețele de centre de zi pentru copiii expuși riscului de a fi separație de familie (I1) are o alocare de 50 mil euro, iar investiția ce propune reabilitarea, renovarea și dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități (I2 - 50,1 mil euro). Niciuna dintre investițiile acestei componente nu au fost programate pentru anii precedenți, astfel că nu au fost asimilate fonduri.

Componenta 13: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Proiect derulat de:

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
C13. R1	Intrarea în vigoare a unui act legislativ necesar pentru a preveni separarea copiilor de familie și sprijinirea familiilor vulnerabile.	Întârziat ▾	Decembrie 2022	Proiectul se află încă în dezbateri la Senat
C13. R2	Intrarea în vigoare a legii de sprijinire a punerii în aplicare a strategiei naționale adoptate pentru prevenirea instituționalizării.	La timp ▾	Decembrie 2022	Proiectul a fost adoptat de Parlament la 7 decembrie 2022
C13. R4	Intrarea în vigoare a legislației și a normelor de aplicare privind sistemul de tichete pentru lucrătorii casnici.	Întârziat ▾	Martie 2022	Jalonul este teoretic îndeplinit, cadrul legal fiind în vigoare, însă putem observa în textul legii 111/2022 care a fost aprobată la 21 aprilie 2022, că art. 19 menționează că prevederile legii, cu excepția celor legate de pregătirea intrării sale în vigoare, se vor aplica începând de la 1 ianuarie 2024, ceea ce ar putea determina Comisia Europeană să considere jalonul neîndeplinit.
C13. R6	Intrarea în vigoare a modificării Legii nr. 219/2015 privind economia socială și a normelor de aplicare.	La timp ▾	Iunie 2022	-

Componenta 14 - Bună guvernare

[C14](#) presupune 9 reforme și 4 tipuri de investiții, cu buget total de 165 milioane euro.

Printre obiectivele principale propuse de această componentă se numără:

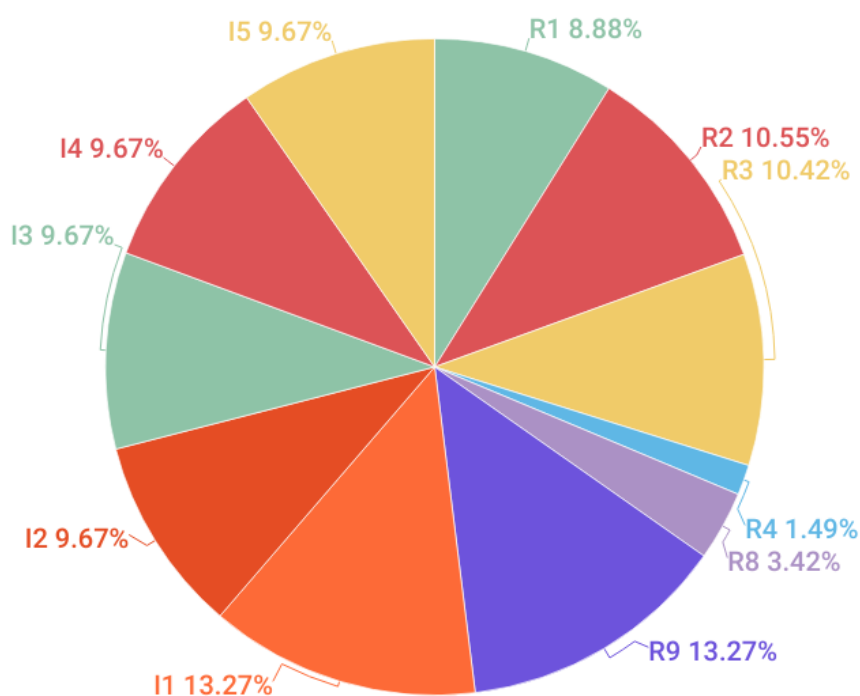
Proiect derulat de:

- management performant al resurselor umane în sectorul public;
- politică de salarizare coerentă și corelată cu performanța angajatului;
- un sistem național de achiziții publice mai eficient;
- creșterea rezilienței companiilor de stat;
- îmbunătățirea proceselor de formulare a politicilor publice.

Bugetul total de 165 milioane de euro este împărțit astfel:

Componenta 14: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Niciuna dintre investițiile sau reformele acestei componentă nu are o alocare mai mare de 14% din bugetul total. Jaloanele și țintele planificate pentru perioada 2021-2022 nu presupun investiții financiare.

Proiect derulat de:

Reformă	Jalon	Status	Termen	Observații
C14. R1.	Intrarea în vigoare a modificărilor legislative menite să asigure publicarea textului integral al legilor după ce au fost modificate.	La timp ▾	Septembrie 2022	Secretariatul General al Guvernului a înaintat un ordin în termen, însă legea a fost adoptată în Parlament după acesta, în decembrie.
C14. R1.	Intrarea în vigoare a legii de modificare a atribuțiilor Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate.	La timp ▾	Iunie 2022	-
C14. R5	Modificarea Codului penal și a Codului de procedură penală.	Întârziat ▾	Decembrie 2022	Aceste proiecte de lege se află în comisiile Senatului: https://senat.ro/legis/lista.aspx?nr_cls=L1&an_cls=2023 https://senat.ro/legis/lista.aspx?nr_cls=L2&an_cls=2023 Termenul de adoptare tacită este de 45 de zile, și se calculează de la data de 10.01.2023. Termenul se împlinește la data de 16.03.2023.
C14. R6	Intrarea în vigoare a legii privind protecția avertizorilor.	Întârziat ▾	Marie 2022	Jalonul a fost îndeplinit însă cu întârziere și controverse .
C14. R1.	Intrarea în vigoare a legislației actualizate privind companiile de stat.	Întârziat ▾	Decembrie 2022	Nu există în camerele parlamentare un proiect de lege care să modifice legea 11/2016, cum se cere în acest jalon.
C14. R1.	Intrarea în vigoare a legislației privind dialogul social, care să prevadă un dialog social și negocieri colective semnificative și oportune, în conformitate cu recomandările OIM	La timp ▾	Decembrie 2022	-

Proiect derulat de:

Unul dintre jaloanele în (posibilă) întârziere este cel legat de modificarea Codului penal și Codului de procedură penală. În decembrie 2022, cu câteva zile înainte de încheiere anului, Guvernul a adoptat și trimis către Parlament proiectele de modificare a celor două Coduri, Parlamentul urmând a le discuta începând cu noua sesiune parlamentară (urmează să vedem dacă în evaluarea Comisiei Europene simpla trimitere către Parlament a unor proiecte de lege e considerată a fi suficientă pentru îndeplinirea unui jalon).

Tot la capitolul bună guvernare se regăsește și jalonul despre cadrul legislativ privind protecția avertizorilor de integritate. Acesta a suscitat extrem de multe [controverse](#), fiind trimis la reexaminare și de Președintele României. Până la urmă, legea a fost adoptată cu ceva modificări, fiind inclus în lista jaloanelor trimise către Comisie odată cu a doua cerere de plată. Rămâne însă de văzut dacă acesta va fi considerat suficient pentru îndeplinirea reformei.

Pilonul VI: Politici pentru noua generație

Acest pilon cuprinde o singură componentă: C15 - Educație. Are ca buget total 3.605 milioane euro.

Componenta 15 - Educație

[Componenta 15](#) propune 7 reforme și 18 investiții principale. Are ca obiectiv general creșterea capacității de reziliență a sistemului educațional prin modernizarea infrastructurii educaționale și a dotării aferente. Investițiile și reformele sunt corelate cu nevoile actuale și viitoare ale pieței forței de muncă, propunându-și să asigure participarea la un proces educațional de calitate, modern și incluziv.

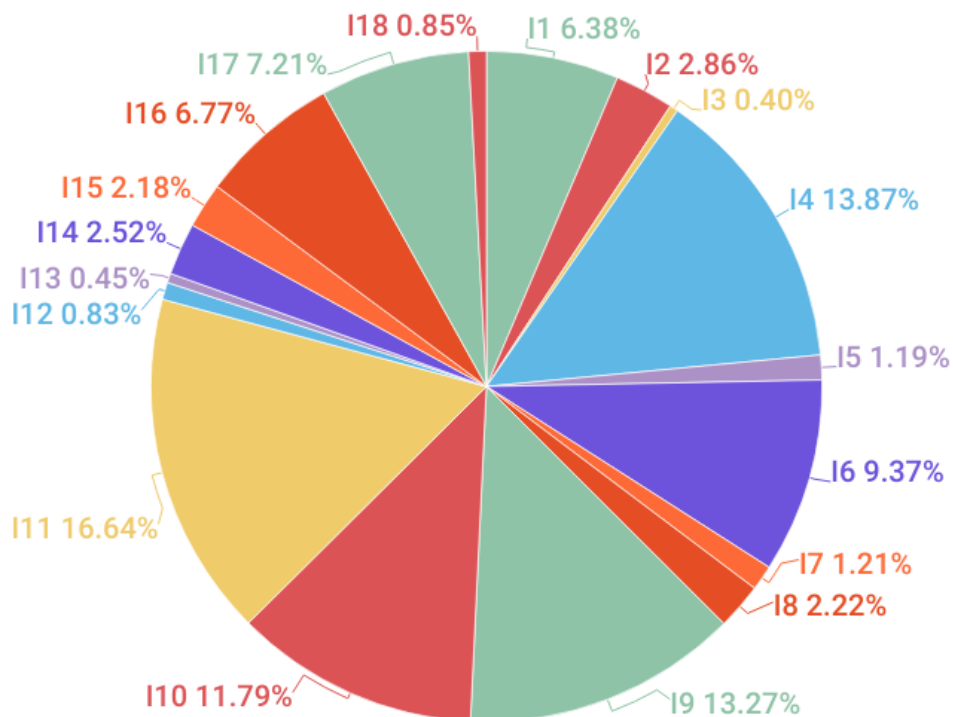
Bugetul total de 3,6 miliarde de euro este împărțit, între reforme și investiții, după cum urmează:

Proiect derulat de:

Componenta 15: bugetul împărțit pe reforme și investiții

Investițiile cu cea mai mare alocare de fonduri sunt, în această ordine: I11 - „Asigurarea dotărilor pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele/ atelierile școlare” (600 milioane euro, respectiv 16,64% din bugetul total al C15); I4 - „Sprijinirea unităților de învățământ cu risc ridicat de abandon școlar” (500 mil euro, respectiv 13,87% din bugetul C15); I9 - „Asigurarea echipamentelor și a resurselor tehnologice digitale pentru unitățile de învățământ” (478,5 mil euro) și I10 - „Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi” (425 mil euro).

Cu termen limită de executare în anii precedenți, se numără următoarele ținte:

Proiect derulat de:

- Semnarea contractelor cu operatorii publici pentru construirea, echiparea și operaționalizarea a 110 creșe - țintă aferentă I1. Fără execuție bugetară necesară
- Acordarea unor granturi pentru sprijinirea elevilor, în vederea asigurării tranziției de la învățământul secundar inferior la cel superior. Ținta aparține I4 și are în vedere alocarea a 750 de granturi până la finalul primului trimestru din anul 2022.

Ambele ținte de mai sus sunt aplicabile sprijinului financiar nerambursabil. Astfel, Investiția 4 are un buget total alocat de 500 milioane euro, exclusiv din fonduri nerambursabile. Calendarul complet al acestei investiții se întinde pe durata a 5 ani (2021 - 2025). Ținta conform căreia s-au alocat granturi către 750 de unități de învățământ se afla sub responsabilitatea Ministerului Educației. La finalul lunii martie a anului 2022, aproape 1400 de unități de învățământ au primit alocare de granturi aferente I4, așa cum a [anunțat Ministerul Educației pe site-ul oficial](#). Lista tuturor unităților de învățământ poate fi consultată [aici](#), bugetul total propus fiind de 965.360.925,30 lei, echivalentul a 196,7 milioane de euro.

Reformă	Jalon	Status	Termen limită	Observații
C15. R	Intrarea în vigoare a modificărilor cadrului legislativ privind sporirea calității mediilor de învățare.	Întârziat -	Iunie 2022	Nu există informații referitoare la acest jalon, cadrul legal lipsește.

„Previziuni” pentru 2023 și 2024

Toate cele 15 componente au jaloane și ținte planificate pentru următorii doi ani (2023, respectiv 2024). Urmează alte propuneri și modificări legislative, începerea unor investiții noi, dar și continuarea investițiilor cu ținte începute în 2021 și 2022. Având în vedere absorbția mică de fonduri în primii doi ani de PNRR: 3,623,480,000 euro (execuție bugetară 2021 - 2022), respectiv 12,40% din bugetul total alocat, România trebuie să

Proiect derulat de:

acelereze îndeplinirea jaloanelor și țintelor, pentru a nu pierde definitiv banii alocați Planului.

Cele mai mari investiții, din punct de vedere financiar, nu și-au început încă cheltuirea de fonduri. Printre acestea se numără: *Modernizarea și reînnoirea infrastructurii rutiere (C4. I1. - buget 3,48 mld euro; **au fost semnate contractele, dar nu și investiția propriu-zisă**); Dezvoltarea infrastructurii sustenabile pe rețeaua TEN-T, taxarea rutieră, managementul traficului și siguranța rutieră (C4. I3. - buget 3 mld euro); Instituirea unui fond pentru Valul renovării care să finanțeze lucrări de îmbunătățire a eficienței energetice a fondului construit existent (C5. I1. - buget 2,1 mld euro); Instrumente financiare pentru sectorul privat (C9. I2. - buget 1,2 mld euro).*

Concluzii

Absorbția de fonduri din PNRR, până în momentul de față, este mică. Doar 12,4% din fonduri erau transformate în execuții bugetare la finalul anului 2022. Cele 26,2 miliarde de euro rămase neabsorbite trebuie folosite în următorii 4 ani, pentru a nu fi pierdute definitiv.

Cel mai mare buget este alocat tranziției verzi, cu un total de 15,3 miliarde de euro, urmată de politicile pentru noua generație, cu 3,6 mld. Absorbția de fonduri scăzută are legătură și cu calendarul planificat pentru PNRR, în care, majoritatea investițiilor, mai ales cele care presupun cele mai mari cheltuieli financiare, sunt planificate pentru perioada 2023 - 2026.

Investițiile programate pentru anii precedenți și-au respectat calendarul, țintele din proiectele fiind îndeplinite, de cele mai multe ori, la timp. Totuși, în ceea ce privește cadrul legal, de care se leagă multe reforme din PNRR, dar și investițiile aferente lor, întârzierile sunt o realitate pentru cel puțin un jalon din fiecare pilon. 10 din 36 de jaloane care trebuiau să fie îndeplinite până în decembrie 2022 sunt la momentul actual încă în lucru la ministere sau în proces parlamentar. Deși îndeplinite la un moment dat, alte 3 jaloane au avut întârziere în cursul anului 2022. Cât despre urgența cu care s-au desfășurat lucrările Parlamentului pe legislația aferentă PNRR, putem spune că autoritățile au fost luate prin surprindere de termenele limită ale jaloanelor. 12 din 36 de jaloane, o treime, au fost îndeplinite prin OUG-uri, iar aproape toate proiectele, indiferent dacă sunt pentru aprobarea de ordonanțe sau nu, au fost trecute prin Parlament în procedură de urgență, numai 3 proiecte nu au avut o astfel de procedură.

La începutul unei noi sesiuni parlamentare, stăm în continuare cu ochii pe Parlament, privim cu atenție interes parcursul proiectelor ce au rămas în urmă, dar și noile reforme ce vor trebui îndeplinite și implementate în următorul an.